

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXX

Spalis - October 3, 1985

Nr. 38

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINIAI KLAUSIMAI

Užtemdė tarptautines problemas

Vytautas Meškauskas

Sio krašto nuotaikos ir interesai keičiasi kas dieną. Artėjant Reagano-Gorbačiovo susitikimui atrodo, kad turėtų daugiau rūpėti tarptautinės problemos. Bet štai - Libane paleidžiamas 16 mėn. išlaikytas įkaitas ir administracija pajaučia didžiausią spaudimą kaip nors išvaduoti dar šėšis likusius, nors Libano teroristų reikalavimas yra visai ne priimtinas - paleisti Kuwaite kalinčius 17 jų 'kolegų'.

Nuo to galvosūkio administraciją staiga išgelbsti ... žemės drebinimas Meksikoje. Libanas išstumiamas iš pirmųjų laikraščių puslapių ir TV žinių pradžios. Po to į scenos priekį ateina nuolatiniai klausimai, kuriuos kelia demokratų opozicija: o kaip su prekybos deficitu, žemės ūkiu? Tai klausimai, kurie gali jiems padėti padidinti jų senatorių ir atstovų skaičių kitų metų rinkimuose ir ko gero gražinti 1988 metais prezidentūrą! Jie laiko tuos klausimus silpna Reagano administracijos vieta kurią išnaudoti ir yra opozicijos uždavinys.

Prezidentas Reaganas iš savo pusės agituoja už mokesčių reformą, kuria - bent taip aiškina demokratai - kraštas labai mažai domisi. Į aukščiau minėtus klausimus atkreipta dėmesį dar sustiprino užpėreitą savaitgalį įvykusi penkių didžiųjų ūkinių galybių - JAV, Japonijos, Vokietijos, D. Britanijos ir Prancūzijos - finansų ministerių ir emisijos bankų valdytojų konferencija Romoje. Jie susitikdavo ir anksčiau, bet be didesnio triukšmo. Ši kartą jiems, atrodo, rūpėjo padaryti išpuolį, kad jie nesėdi sudėję rankas, nes nusistovėjusi pasaulinė ūkinė santvarka reikalinga korektūrai.

Nors jų išleistas baigiamas komunikatas užėmė 9 puslapius, bet ką iš tikro jie darys - nedaug pasakyta, išskyrus tai, kad jie padės nukristi dolerio vertei. Mat, per paskutinius kelis metus dolerio vertė, palyginus su kitų valiutų verte, pašoko apie 30-40%. Net pačių JAV interesai reikalauja, kad toji vertė nukristų bent 25%.

Iš pradžių tam kraštui, kurio valiuta yra aukščiau vertinama, yra gerai. Praktiškai jis moka mažiau už įvežamas gėrybes. Jo piliečiai gali pigiau pavažinėti po užsienius. Bet kiek vėliau ima ryškėti ir kita to reiškinio pusė. Jo gaminius kitiems kraštams sunkiau įpirkti. Gaunasi ilgametis prekybos deficitas. Pvz. šiais me-

tais JAV net už 150 bil. dolerių daugiau įveš prekių negu išveš. Kurį laiką prekybos deficitas nesudaro didesnių rūpesčių. Kadangi JAV anksčiau baigė paskutinį ūkinį atoslūgį, didesnis importas padėjo atkusti kitiems kraštams. Tačiau, jei jie sąmoningai ar nevisai sąmoningai nori tokią padėti pratęsti - JAV jau darosi negera. Tiesa, jų dolerio reliatyviai aukštesnė vertė traukia iš viso pasaulio laisvus kapitalus į čia dėl to, kad iki šiol čia buvo ir nuosimčiai aukštesni ir investuoti pinigai saugesni. Jei JAV tuos čia atplaukusius kapitalus investuotų į naujas pramonės įmones ir pan. - galėtų ir toliau taip tęstis. Nelaimėi, JAV į čia atplaukusį kapitalą naudoja savo biudžeto deficitui padengimui: t.y. padengti bėgamas valstybės išlaidas, o ne produktams reikalingiems. Dar blogiau, kad ieškojimas paskolų biudžeto deficitui padengti padidina kapitalo pareiklavimą, kas savo keliu pakelia nuosimčius ar bent, kaip paskutiniu laiku, neleidžia jiems greičiau nukristi.

Kaip gali emisijos bankai prisidėti prie dolerio vertės nuosimimo? O gi pasiūlydami pirkti savo dolerių atsargas, kai doleris pradės kilti, o JAV Federal Reserve pirkdama sve tima valiuta. Tokia operacija jau buvo pravesta šių metų vasario mėn., kai dolerio vertė buvo aukščiausia. Europos bankai tada tai operacijai panaudojo apie 10 bilijonų dolerių. JAV jiems padėjo ne labai daug - tik 665 mil. dolerių. Nuo to laiko doleris po truputį krinta. Po paskutinio 5-kių didžiųjų suvažiavimo, pereitą pirmadienį dolerio vertė krito net keliais nuosimčiais.

Didelį gavošūkį sukelia ir JAV žemės ūkis. Tiesiogiai žemės apdirbimu šiame krašte verčiasi tik trys nuosimčiai jo gyventojų. Bet prie jų priskaičius dirbančius žemės ūkio mašinų pramonėje ir ūkininkų poreikius kitaip aptarnaujančius, išeis, kad žemės ūkis yra vis dar didžiausia JAV ūkio šaka.

Septintam dešimtmetyje iki 1981 m., kada infliacija buvo apstabdyta, vieno akro kainos vidurkis nuo 300 dol. pašoko iki 1,700 dolerių. Visiems - įskaitant ir Lietuvių fondo vadus - atrodė, kad investuodami į žemę išsigelbės nuo infliacijos. Žemės ūkio skola, nuo buvusių 50 bilijonų dolerių, pašoko iki 200 bilijonų, t.y. daugiau negu Brazilija ir

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetas

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetas. Sėdi iš k.: vicepirm. Jonas Jurkūnas, Milda Marcinkienė, pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas, sekr. Verutė Lenkevičienė, Karolis Milkovaltis. Stovi: Mečys Valiukėnas, izd. Onutė Daškevičienė, Salomėja Endrijonienė, Kazimieras Pocius, Jolanda Karelienė, Rasa Plioplytė ir Antanas Juodvalkis. Trūksta: Petro Bučo, dr. Daneliaus Degėsio, Jurgio Janušaičio ir Alekso Laikūno. Jono Tamulaičio nuotr.

Bendruomenė turi jungti, bet ne 'pajungti'... Dr. Antanas Butkus

JAV LB Krašto valdybos pirm. dr. Antano Butkaus žodinis pranešimas skaitytas LB XI Tarybos pirmojoje

Meksika yra skolingos JAV bėms kartu. Siuo metu visa JAV apdirbamoji žemė yra vertinama apie vieną trilijoną (1,000 bilijonų) dolerių, tačiau jo visas derlius yra vertas tik 20 bilijonų, kas reiškia, kad žemė buvo pervertinta. Tie ūkininkai, kurie skolinosi pinigus aukštais nuosimčiais įsigyti daugiau žemės, turėjo bankrutuoti, ar - geriausiu atveju - atsidūrė nepavydėtinoje būklėje. Dirbtinas aukštesnių kainų palaikymas su valstybės pagalba ilgai nedaug padės, nes tai tik padidins valstybės biudžeto deficitą, kuris savo keliu - pakeldamas dolerio vertę - užkerta kelią žemės ūkio gaminių eksportui. Padėti dar pablogina faktas, kad pvz. Europos bendroji rinka aukštais muitais užtvėrė kelią JAV ūkio produktams, norėdama palaikyti aukštą kainas savo pačios ūkininkams.

Administracija laikosi pažiūros, kad ilgai vienintelis kelias JAV žemės ūkiui yra prisitaikymas prie pasaulinės rinkos reikalavimo: t.y. žemės ūkis gamins tik tiek, kiek gali parduoti. Tačiau pereinanasis laikotarpis reikalaus nemažos valstybės išdaro paramos ir sudarys politinių problemų.

sesijoje 1985 m. rugsėjo mėn. 21 d. Detroite.

Ilgoką JAV LB Krašto valdybos ir savo darbų apžvalgą pasiunčiau jums paštu, tai prie atliktų darbų nebesustosiu. Kai kuriuos bendruomeninius klausimus kėliau prieš ir po šios Tarybos rinkimų Dirvoje, kurios redaktorius viską spausdino greitai ir taip, kaip aš parašiau. Ačiū jam labai už tai.

Sveikinu XI Tarybos narius pirmosios sesijos proga ir nuoširdžiai linkiu našaus ir kūrybingo darbo. Tikiu, kad sprendimuose vadovausitės ne savais parapijiniais išskaičiavimais, bet giliai ir atvirai pažiūrėsite į Bendruomenės tikslus ir jos kritišką ateitį.

Pirmasis Jūsų uždavinys tai valdomųjų organų išrinkimas. Kokio mums reikia KV pirmininko spaudoje prieš Tarybos rinkimus jau skaitėme. Deja tie pasakymai buvo bendri ir dėl to mažai ką pasakė. Gal bendriausiai pareikštas noras buvo, kad KV pirmininkas būtų stiprus. Gi kai iš arčiau pažiūri į taip rašiusių asmenų polinkius aiškiai pamatai jų norą, kad būsimasis pirmininkas stipriai paklustų jų valiai. Stipriausiai KV pirmininko rolę užakcentavo Ignas Budrys

Draugo rugpjūčio 30 d. numeryje. Cituoju: "Toje sesijoje Taryba išsirinks naują Krašto valdybos pirmininką. Nuo to ką sesija nuspręs ir kas bus išrinktas pirmininku, pareis Bendruomenės ateitis". Nežinau ar ir vienas pats karalius Saliamonas sugebėtų tai atlikti. Kad ir daug žymių žmonių Taryboje bet vistiek esame tik mirtingieji, tad nors ir geriausią pirmininką išsirinksim, bet jis be Tarybos prezidiumo, be Tarybos narių ir svarbiausia be apylinkių ir apygardų valdybų talkos vargu ar bus pajėgus sėkmingai vežti taip sunkų ir komplikotą bendruomeninį vežimą.

Tad aš labai prašau naujosios Tarybos sudaryti kuo palankesnes sąlygas KV pirmininkui ir jo valdybai. Ne tiek nutarimai, kiek jūsų visų nuoširdi pagalba ir geri patarimai jiems bus labai ir labai reikalingi.

Suglauskime pečius ir pajunkime protus veiklos gairių formulavime. Tik tas gaires formuluodami apsirubežiukime įgyvendinamais planais. Suraskime tų planų įgyvendinimui talkininkų. Tarybos nariai čia patys turėtų aktyviai įsijungti. Vytautas Kutkus Draugo straipsnyje ragina (Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

Shultzas ir Severdnadzė Jungtinėse Tautose. - Sovietų šnipai Washingtonė ir Londone. - Prancūzų 'Watergates' aferā.

Prezidentas Reaganas perei-
tą pirmadienį - ir toliau pasi-
sakydamas už laisvą prekybą -
žadėjo griebtis griežtų priemo-
nių prieš tokias valstybes, ku-
rios visokiom priemonėm nei-
sileidžia JAV prekių. Nors jis
jų neišvardino, bet tokiomis
valstybėmis laikomos: Japoni-
ja, Korėja, Taivanas ir, kiek
mažiau, Bendroji Europos
Rinka.

Tuo tarpu dėmesį nuo to ati-
traukė Valstybės Sekretoriaus
Shultz ir naujo sovietų užs. rei-
kalų min. Severdnadz kalbos
Jungtinių Tautų metiniame
susirinkime.

Shultz pradėjo sakydamas -
'Dauguma konfliktų nūdienia-
me pasaulyje išplaukia iš kai-
kurių vyriausybės atsisakymo
sutikti su realybe, kad tautų
siektas demokratijos ir lais-
vės negali būti amžinai sukliu-
dytas jėga'. Toliau jis pareiškė,
kad JAV siekiančios susi-
tarti dėl atominių ginklų su-
mažinimo ir kontrolės, tačiau
sovietai neišsileidžia į konkre-
čias kalbas.

Severdnadz aiškino, kad -
'Ne sovietų kaltė, kad iškyla lo-
kaliniai konfliktai įvairiose pa-
saulio dalyse. Atsakomybė už
dabartinę tarptautinę padėtį
krinta ant JAV ir jos glaudžių
sajungininkų'.

JAV atsisakiusios ratifikuo-
ti SALT II sutartį ir, pasiū-
damos savo raketą į Europą,
torpedavusios besitęsiančius
dėl nusiginklavimo pasitari-
mus. Nepaisant to, sovietai
norį gerų santykių su JAV. Di-
džiausia dabartinė problema
esanti sulaikymas amerikiečių

ketinamo erdvės apginklavi-
mo ir sumažinimas atominių
ginklų šioje žemėje. Dabarti-
niu rudens metu verta pagal-
voti, kad neateitų 'atominė žie-
ma'. Sovietai norį žvaigždžių
taikos, o ne žvaigždžių karo.

Sekančią dieną prezidentas
Reaganas pareiškė, kad ge-
riau būtų, jei sovietai Zenevo-
je duotų konkrečius pasiūly-
mus.

Prezidentas Reaganas, kal-
bėdamas apie JAV prekybos
deficitą, kaltino kitus kraštus
JAV gaminių pamėgdžiojimu
ir pramoninių paslapčių vogi-
mu. Tuo turbūt nusikalto
daugelis kraštų, bet daugiau-
sia, žinoma, Sovietų Sąjunga,
nors prezidentas jos išakmiai
nepaminėjo. Kaip akylai so-
vietai seka JAV politinį, kari-
nį ir ūkinį gyvenimą galima
spresti jau iš fakto, kad jų am-
basadoje Washingtonė dirba
900 žmonių, o amerikiečių am-
basadoje tik 700 ir beveik pu-
sė jų yra patys sovietai, kurie,
žinoma, tarnauja KGB reika-
lams. Net paties ambasado-
riaus šoferis yra KGB ... pul-
kininkas! Už tat dabar spau-
doje jau pasirodė reikalavimai
tą nelygybę išlyginti, tačiau -
anot N.Y. Times kolumnisto
William Safire - Valstybės D-
tas mano, kad - žinodami dir-
bą tarp šnipų - amerikiečių
diplomatai daugiau saugos
valstybines paslaptis.

Tikras skandalas buvo lei-
dimas sovietams pasistatyti
savo ambasadą aukščiausioje
Washingtono vietoje. Iš ten

jie lengvai gali sekti visą sosti-
nės telefoninį ir telegrafinį tra-
fiką. Dėl to valstybės įstaigos
turėjo pratesti telefono kabe-
lius po žeme ir griebtis kitų
brangių priemonių. Be to, so-
vietai klausosi privačių žmo-
nių telefoninius pasikalbėji-
mus, kas JAV įstaigom įstaty-
mu yra draudžiamas! Prieš lei-
džiant statyti sovietų ambasa-
dą aukščiausioje Washingtono
vietoje, FBI ir CIA išpėjo, kad
tai nesaugu, tačiau kaž kokios
aukštesnės instancijos jų išpė-
jimo nepaisė.

Kalbant apie šnipinėjimą ..
Pabėgęs Londono KGB virši-
ninkas Gordijevski pareiškė,
kad KGB 'rezidencija' Londone,
kitų miestų pavyzdžiu, dalosi į
šešias sekcijas: PR - politinę,
X - mokslo ir technologijos,
KR - kontražvalgybos ir saugumo,
RO - radijo bangų sekimo, EM -
emigrantų iš Sovietijos bei jų
okupuotų kraštų sekimo, ir N
sekcija - padeda nelegalioms
operacijoms.

Gordijevskis, gudrus žmo-
gus, nedirbo tiesiogiai britams
bet su jais bendradarbiavo,
gaudamas iš jų reikalingas in-
formacijas ir jiems duodamas.
Kas jį priverė, palikus Mask-
voje žmoną ir vaikus, staiga
prašytis britų prieglobsčio -
kol kas dar neaišku. Britai ta-
čiau džiaugiasi, kad jo perbė-
gimas į jų pusę padarė dau-
giau žalos sovietams negu
jiems.

Prancūzija pergyvena kaž
ką panašaus į Watergates afe-
rą Nixono laikais. Kaip žinia,
prieš kurį laiką Naujoje Zelan-
dijoje buvo susprogdintas tarp
tautinio taikos sąjūdžio 'Green
peace' laivas 'Rainbow War-
rior', besirengias plaukti į tuos
Pacifiko vandenius, kur pran-
cūzai rengiasi išbandyti nau-
jus atominius užtaisus. Po
sprogimo, kurio laike žuvo vie-
nas fotografas, buvo suimti du
įtariamieji - kaip greitai pa-
aiškėjo - Prancūzijos karinės
žvalgybos pareigūnai: koman-
dorius Alain Mafart ir kapito-
nė Dominique Prieur. Praves-
tas Prancūzijoje tardymas, ku-
riam vadovavo opozicijos poli-
tikas Tricot, negalėjo nustaty-
ti ar ta pora iš tikro sprogdino
ir jei taip - kieno išakymu.
Prancūzijoje iš pradžių dėlto
nedaug kas jaudinosi. Didelė
dauguma prancūzų yra įsitiki-
nė, kad jiems atominiai gink-
lai yra reikalingi ir - jei saugu-
mo interesai reikalavo nepri-
sileisti to laivo - toks tikslas pa-
teisinis priemonės. Le Monde
reporteriai tačiau tuo nepasi-
tenkino ir toliau ieškojo sąry-
šio. Laikraščiuose pasirodžiu-
si medžiaga buvo tokia įtiki-
nanti, kad vyriausybė, iki šiol
bandžiusi savo saugumo orga-
nų kaltę paslėpti, buvo pri-
versta prisipažinti. Žvalgybos
viršininkas buvo pavarytas,
krašto apsaugos ministeris at-

■ Iš kitos pusės

Kaip ir reikėjo tikėtis, GIMTAJAM KRAŠTUI
labai netiko mano konstatavimas, kalbant apie lietuvių ir
žydų santykius, kad 'vokiečiai lietuviams atrodė tikras
išsigelbėjimas, bet žydams jie buvo tikra pražūtis'.

"Štai kaip ciniškai giriama nacistinis žvėriš-
kumas! — rašoma tame organe — V. Meškauskas
pasirodo toks, koks yra. Žinoma, drauge atsisklei-
džia ir dvasia Klyvelande leidžiamo 'lietuviškiau-
sio' laikraščio — tai grynas nacių sielos brolis'..

Man priskiriami Reagano žodžiai, kad Bitsburgo ka-
pinėse palaidoti kai kurie esesininkai buvo irgi Hitlerio
aukos, o DIRVA pavadinta dar ir buvusių smetoninkų
laikraščiu, kas, atrodo, nebuvo pakankamai apgalvota.
Juk Smetona, nors turėjo progos, su naciais nesusidėjo.
Su Hitleriu susidėjo Stalinas, kuris užtikrindamas Vo-
kietijos užnugario saugumą ir tiekdamas jai karui vesti
reikalingas žaliavas, Hitlerį įgalino pradėti karą. Karo
gal būt buvo galima išvengti, jei Stalinas būtų susidėjęs
su prancūzais ir anglais, bet tie jam nenorėjo atiduoti
Pabaltijo ir dalį Lenkijos! Tai kas iš tikro buvo nacių
talkinginkai?

Bet ne 'didžioji' politika buvo to mano str. tema, o
likimas tautų ir atskirų žmonių, kurie, norėdami likti
gyvais, buvo priversti verstis pasaulėžiūrine akrobatika.
Anų laikų nuotaikas štai kaip prisimena GIMTOJO
KRAŠTO kiek mažiau barami AKIRAČIAI. Jų rugsėjo
mėn. nr. Pr. Visvydas rašo:

"Tai faktas — per vienerius metus okupantas
iš Rytų taip įskaudino lietuvių, kad buvo laukte
laukiama bet kokio išvadavimo: gal vokiečiai
ateis? O dar tie baisūs trėmimai! Savo akimis
mačiau kaip vežė pavyzdingo, darbštaus kaimyno
šeimą. (Tų žodžių autorius, kilęs iš neturtingos še-
mos, gyveno darbininkų rajone žaliakalnyje)."

"Pergyvenau ir tokį ironišką epizodą: Telšių
gatvėje sustoję žmonės džiaugėsi karo pradžia.
Taip tai faktas — prie Italijos gatvės kampo bū-
reliai žmonių (ne kokie buržujai ar nacionalistai,
bet eiliniai žaliakalničiai) džiaugsmingai ranko-
mis mojo danguje pasirodžiusiems vokiečių lėk-
tuvams..."

"...Suprantama, nacionalistinis kipšas pa-
keitė komunistinį velnią. Bet tomis dienomis kip-
šas atrodė geras, nes vijo lauk iš Maskvos atsi-
boglįnusį raguotą velnią. Tai faktas".

Žinia, tie visi įvykiai jau pradedami užmiršti, bet
teisiant anų laikų žmones ir jų elgesį, juos būtina prisi-
minti. Įdomu, kad net Lietuvos žydai, kuriems Hitlerio
nusistatymas jų atžvilgiu negalėjo būti paslaptis, ne visi
pabėgo su sovietais. Ir jiems turbūt 'kipšas' daugiau davė
vilties, negu žinomas 'velnias'. (Tą reiškinį dabar Levas
Kornejevas TIESOJE bando paaiškinti sionistų-nacių są-
mokslu išgabenti Vokietijos žydus į Palestiną. To siek-
dami sionistai kildę 'žydams su ginklu rankoje kovoti
prieš fašizmą').

Tokių visokių kombinacijų šviesoje ar negaila eilinio
žmogaus su uniforma ar be jos, žūstančio už vienos ar
kitos pusės įsivaizduotus interesus? Parafrazuojant Rea-
gano žodžius, galima drąsiai sakyti, kad ir daug kom-
partiečių taip pat buvo ir yra Stalino bei jo dar besitę-
siančio režimo aukos. (vm)

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA

JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido
Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito sky-
rius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama
Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Joną Švobą
knygą 'Seiminė ir prezidentinė Lietuva'.

Pavardė ir vardas

Adresas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dirvos sukaktuviniam pokyliui artėjant

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti komitetas, vadovaujamas Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno, sėkmingai vykdo vajú. Sie metai skirti lietuviškos spaudos svarbioms sukaktims paminėti. Draugas švenčia 75 metų deimantinę sukaktį ir įvykdė piniginių vajú naujoms spausdinimo priemonėms įsigyti. Dirva ir Darbininkas mini 70 metų garbin gas sukaktis, o kultūros žurnalas Aidai - 40 metų sukaktį.

DIRVOS leidėjas yra Spaudos ir radijo draugija VILTIS. Si draugija rūpinasi Dirvos finansiniais reikalais ir redakciniam darbui suranda atitinkamus žmones. Šiuo metu Dirvos redaktorium yra Vytautas Gedgaudas. Dirva yra tautinės minties laikraštis, bet joje telpa ir kitų pažiūrų, lietuviškais reikalais besisieloja bendradarbiai bei skaitytojai.

Lietuviškų laikraščių leidimas yra labai pasunkėjęs dėl medžiagų, darbo ir pašto patarnavimų išaugusių kainų. Nė vienas lietuviškas laikraštis neišsilaiko iš prenumeratos mokesčio ir kuklių skelbimų. Dirvos leidimas yra dar sunkesnis, nes leidžia draugija, vadovaujama idealistų, negaunančių jokio atlyginimo.

DIRVOS 70 metų sukaktis minima išties šiuos metus ir vykdomas piniginis vajú VILTIES d-jos finansams sustiprinti ir naujai rinkimo mašinai nupirkti. Komitetas yra pasiryžęs surinkti bent 70,000 dol., po 1,000 dol. už kiekvienus Dirvosėjimo metus. Ar tai būtų per daug? Manau, kad ne.

DIRVOS sukakties minėjimas pradėtas iškilios solistės Reginos Zymantaitės-Peters koncertu 1985.II.24 Jaunimo Centre, o vajú atidarytas pokyliu, įvykusi 1985.III.16 Lietuvių Tautiniuose Namuose - Chicagoje. Tuo pačiu metu buvo išsiuntinėti keli tūkstančiai laiškų, pranešant paremti DIRVOS leidimą. Daug geros valios lietuvių atsiliepė i komiteto kreipimąsi ir aukos pradėjo plaukti, bet nepasiekė reikiamos sumos. Tada komitetas panaudojo kitą būdą - lešoms telkti. Ne tik prašė, bet ir pažadėjo duoti. Išsiun-

Dr. Leonas Kriaučeliūnas, Dirvos sukaktuviniam vajú paaugojęs 5,000 dolerių!

tinėjo kelis tūkstančius laimėjimų knygučių ir prašė grąžinti šakneles su dešimke, o laimėti gali net 100 kartų daugiau. Ir vėl didelė dalis spaudos mylėtojų atsiliiepė i komiteto prašymą ir pradėjo grąžinti šaknelės su čekiais, bet gi ne visi buvo tokie jautrūs - kiti pastūmė gautą knygutę i šalį ir dar tebesvarsto. Apgailestautina, kad neatsiliepusių tarpe yra ir tokių, kurie - dalyvaudami lietuviškoje veikloje - patys siuntinėja panašias laimėjimų knygutes, o iš kitų gautas - meta i krepšį. Jei nori gauti - reikia ir duoti.

Komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas informuoja, kad yra lietuviškos spaudos mylėtojų, kurie labai remia komiteto pastangas surinkti užsibrėžtą 70,000 dol. sumą ir savo anksčiau duotas aukas padidina. Yra keliolika asmenų, kurie savo ankstyvesnius stambius įnašus padvigubino ar net keleriopai padidino. Taip pat yra mielų tautiečių, kurie grąžindami dovanų paskirstymo šakneles pridėda ir auką. Visiems komitetas nuosirdžiai dėkoja ir laukia atvykstant i sukaktuvinį pokylį!

Dar nevėlu peržiūrėti vasaros metu gautą korespondenciją ir atsiliiepti i komiteto prašymą. Dovanų paskirstymas įvyks š.m. spalio 12 d. Jaunimo Centre Chicagoje, sukak-

Kiekviena gera mintis ar geras pasiūlymas randa Lietuvių Fondo vadovybėje atgarsį ir jais pasinaudoja, jei tik neprasilenkia su Lietuvių Fondo įstatais ir narių suvažiavimų nutarimais.

Apie Lietuvių Fondo steigimą ir susitarimus su JAV LB Krašto valdyba (tada centro valdyba), plačiai yra aprašyta Lietuvių Fondo 1983 metų leidinyje, todėl nėra reikalo juos kartoti. suinteresuoti ir pats V. Mariūnas gali pasiskaityti pradininkų dr. Antano Razmos, dr. Gedimino Baluko, Alicijos Rugytės, Antano Gailiūšio, V. Ignaičio susitarimo protokolą Nr. 5 ir kitų pasisakymus. Jų straipsniuose vaizdžiai aprašyta apie Lietuvių Fondo-Milijoninio fondo ir Geležinio fondo steigimo svarstymus ir susitarimus.

Lietuvių Fondo narių suvažiavimuose priimtus įstatų pakeitimus tvirtina JAV LB taryba ir jų griežtai laikosi Lietuvių Fondo vadovybė. V. Mariūno priekaištai, kad "Lietuvių Fondo valdyba nesilaiko įstatų ir pradėjo Bendruomenei diktuoti" yra niekuo neparemtas. Kaip pradžioje, taip ir dabar pelną dalina bendra komisija, sudaryta po lygiai (tris) iš Lietuvių Fondo tarybos narių ir JAV LB Krašto deleguotų asmenų.

Kad išvengti taip vadinamo "Conflict of interest", Lietuvių Fondo taryba paprašė JAV LB Krašto valdybą neskirti suinteresuotų tarybų pirmininkų i pelno skirstymo komisiją. Kiti LB skirti asmenys daug objektyviau ir plačiau žvelgia i lietuviybės išlaikymo veiklą. Lietuvių Fondo vadovybė rūpinasi, kad pelno skirstymo komisijos nariai iškiltų aukščiau asmeninių ar pareiginių interesų ir žvelgtų plačiau i bendrą lietuviybės išlaikymo darbą. Lietuvių Fondo 24 metų veikla parodė, kad jo vadovybė ėjo teisingu keliu ir skirta parama pasiekė daugelį švietimo ir kultūrinių darbų.

V. Mariūno užuomina, kad LB yra įrikiuota i eilinių prašytojų eiles, neturi pagrindo, nes LB švietimo ir kultūros tarybos gauna liūto dalį. Iš šių metų numatomo pelno, Lietuvių Fondo taryba leido pada-

tuvinio pokylio metu. Pokylije bus ne tik surasti laimingieji, bet ir išklausyta puiki meninė programa, kurią atliks iškiliai muzikai: smuikininkė Brigita Pumpolytė ir gitaristas Juozas Kasinskai.

Taigi, atsiskaitykime už laimėjimų knygutes ir dalyvausime DIRVOS sukaktuviniame bankete.

A. Juodvalkis

Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių Fondas

(ATSILIEPIMAS I V. MARIŪNO 1985. IX. 12 DIRVOJE
TILPUSI STRAIPSNĮ)

linti 181,000 dol., kuri Pelno skirstymo komisija paskirstė taip:

švietimui — 89,000 dal. — 49,2% (per švietimo tarybą — 53,000 dol. — 29,3%);

Kultūriniais reikalams paskirta 53,200 dol. — 29,4% (per Kultūros tarybą paskirta 26,200 — 14,5%);

kitiems reikalams paskirta 38,800 dol. — 21,4% (spaudai, radijui, lituanist. sem., studentų vasaros darb., ir t.t.).

Taigi, LB Krašto valdybos institucijoms tiesiogiai paskirta 79,200 dol., arba 43,8% viso leisto paskirstyti pelno. Ar per mažai?

Pelno skirstymo atsakomybę lygiomis neša LF ir LB, o ne viena LB-nė, kaip V. Mariūnas bando savo rašinyje teigti. Niekas Bendruomenės nežemina, veikia

kartu su Bendruomene. Dauguma Lietuvių Fondo tarybos narių yra aktyvūs bendruomenininkai ir net JAV LB tarybos nariai. Lietuvių Fondo vadovybė domisi LB-nės institucijų veikla ir jas remia.

Antra vertus, Lietuvių Fondas yra savarankiška organizacija ir tik įstatuose numatytais atvejais susieta su JAV L. Bendruomene. Visą atsakomybę už vedama atskaitomybę neša Lietuvių Fondas ir atsako prieš IRS, todėl ir reikavimas tinkamai atsiskaityti už teikiamą paramą yra būtinas. Patirtis parodė, kad ne visi ir ne visad tinkamai atsiskaitydavo už suteiktą paramą. L. Fondas negalėdavo patikrinti kur skirti pinigėliai nueina. Dabar, išrašant čekius premii-

(Nukelta i 4 psl.)

Šis bei tas

Skirpstas

Krikšto sukakties ruoša lyg įsivažiuoja i vėžes. Skelbiami įvairūs konkursai: pašto ženklų, jubiliejinio ženklų, dramų. Tik eilinis mūsų krikščionis dar lieka lyg nušaly — pasyviai laukti būsimų iškilnių ir dalyvauti pilkos minios veidu. O yra asmenų, norinčių gilintis ir ryškiau suprasti tolimoj praeity pradėtą mūsų dvasinio gyvumo vyksmą, kuris per ilgus laikus tebeplūsoja tėvynėje ir pas mus svetur; ir kuris turi vesti i šviesesnę ateitį. Nevieną domina tas kelias nuo pirmųjų, nors ir nesėkmingų, krikšto daigų Lietuvoje, per kliūtis ir kovas žengiant vis aukštin. Tai gana sudėtinga tema: Kristaus mokslo sklaidimo eiga ir įtaka tautos pažangai, švietimo įstaigos ir mokslo vaisiai, reformacijos tarpsnis, religinės raštijos raida etc. Žmones domina ne tik iškilnių ir ženklų užmojai, bet jie patys nori kuo nors dalyvauti ruošoj ir savo religinę sąmonę praturtinti, kad sukaktis taptų ne kieno iš šalies paruošta puota, bet — jų pačių gyvenimo dalis. Tik taip stiprėtų tikybinė jungtis ir dvasiniai pergyvenimai.

• Komitetas užsimojo itin plačiai: net trejetas datų sujungta krūvon. Ar pakaks pajėgumo visa apvėpti ir tinkamai nušviesti? Ar vietoj gylio nepraslinksim tik paviršium? Vien 1387 m. data būtų daug aiškesnė, o įjungus Mindaugo ir Žemaičių datas, teks labai giliai ir plačiai siektis — visą krikščionybės eigą Lietuvoj nuo pat šaknų, irgi jos įtaką mūsų visom dvasinio gyvenimo sritim išsamiai atskleisti. Prieš 35 metus jau pagarbiai paminėjom pirmą krikštą. Buvom skurdūs naujakuriai, negalėjom iškilnių surengti nei ryškiau krikšto veikmės mūsų tautai išstudijuoti ir visuomenei įspūdingai pateikti.

• Dabar lyg painiava, lyg nuostolis sukakčiai, kad sudėjus tris datas draugėn negalim pabrėžti vieno tvirto skaičiaus, kaip su šv. Kazimieru — 500 metų! O i ženklus ir medalius talpinant trejų metų skaičių — susmulkėja ir nublanksta įspūdis. Juoba, kad 600 metų skaitmens minėti niekur netiks, kadangi prie Mindaugo — tai būtų nonsensas!

• Vienas pašto ženklas siūlomas su Mindaugu, Jogaila ir Vytautu (ir jų trim datom). Jogaila sėdėtų centre, aukščiausioj vietoj. Vargu ar tikslu tą galbūt neblogą karalių kelti kone i šventuosius: jo rolė krikšto metu nebuvo didelė. Beraštis ir pats dar neofitas, nė lenkų kalbos gerai neišmokęs, apaštalauti vargu pajėgė. Tik sau dosnią naudą pelnėsi: karaliaus karūna ir svetimos valstybės sostas, dar ir jauna nuotaka. Lenkai, regis, logiškiau elgiasi — Jadvygai priskiria krikšto nuopelnus (ir ją i šventąsias kelias). Ji jau nuo mažens užaugo krikščione, o šiuo atveju darė didelę auką — atsisakė mylimo sužadėtinio ir tekejo už nepažįstamo, trigubai vyresnio, grubiai apkalbėto "laukinio pagonio"! Nors Jogaila vėliau tapo pamaldus, bet kažin ar Kristaus mokslą bent kiek suprato, nes gyvenime vadovavosi daugybe prietarų, net žvakę degė ne tik Dievui, bet ir velniui nuo jo grėsmės apsidrausti. Vos prieš keletą metų dėdė Kęstutį, Lietuvos valdovą ir labai dorą žmogų, apgauliai suėmęs įkalino ir — nusiuntė i Anapus... Gal vėliau, Krokuvos karūnai apkartus, prie svetimo dvaro nepritapus ir lenkų ponam stumiant — gal ir apgailėjo savo klaidas? Bet istorijoj ir žmonių atminty dėmė liko. Būdinga, kad dar caro laikais lietuviai savo vaikus vardijo Kęstučiu, Mindaugu, Birute, Vytautu, bet — Jogailos vardo vengė. Norint mūsųose grąžinti Jogailai pagarbą, reikėtų istorikam dar uoliau išaiškinti praeities tikrovę ir naujų išvadų pateikti. Kitaip komiteto geri norai gali nebūti sėkmingi ir tik sudrumsti sukakties taurias intencijas.

Skirpstas

Bendruomenė turi jungti...

(Atkelta iš 1 psl.)

mus kviesti ne tik pavienius asmenis, bet taip pat ir organizacijas talkon. Aš apie panašius planus jau senai rašiau spaudoje. Tikiu, kad Taryba ras laiko bent korespondenciniu būdu tą klausimą spręsti.

LB ir Lietuvių Fondas...

(Atkelta iš 3 psl.)

juotųjų, mokyklų, spaustuvių ar kitų vardais, yra žinoma kas ir už ką skirta parama duota. Paramą skirstyti teisė palikta švietimo kultūros ar kitoms institucijoms, tik čiekiai išrašomi ne tų institucijų vardais, bet paramą gaunančiųjų. Ar čia yra LB sumenkimas, ar tik darbo palengvinimas!

Žinotina, kad Lietuvių Fondas neteikia paramos nė vienos institucijos administraciniam reikalams ar keilionių išlaidoms padengti.

Prieš 24 metus sutarta ir įgyvendinta idėja, įsteigiant vieną Lietuvių Fondą, sulaukusį tokį didelį visuomenės pritarmą ir pasiekusį jau tris su ketvirčiu milijono dol. kapitalą, reikia tik džiaugtis ir toliau auginti. Užuoamina apie privatininkus ir L. Bendruomenę, norint sumenkinti pirmųjų iniciatyvą, yra nepagrįsta. JAV LB noras turėti Geležinį fondą, neišėjo iš svarstymų stadijos, o tuo tarpu privatininkas dr. Antanas Razma su kitais entuziastais nuvyko į tarybos sesiją su pirmaisiais sutelktais 20,000 dol. ir 40,000 dol. pasižadėjimais. Turėjo paruošęs įstatų projektą ir net advokatą išaiškinti teisiniams reikalams. Galima drąsiai teigti, kad privatininkų suorganizuotas milijoninis fondas būtų sparčiau išaugęs, kaip LB Geležinis fondas. Tą suprato LB vadovai, atsisakydami nuo Geležinio fondo idėjos ir ieškodami sutarimo su privatininkais. Tikrai, prieš 24 metus padarytas JAV LB tarybos sprendimas buvo išmintingas ir bendrai veikiant sulaukė tokių puikių rezultatų. Aukotojų įjungimas į L. Fondo valdymą, palengvino kapitalo telkimą.

Taip jau kartais mūsų atsitinka, kad nebūdami tos ar kitos organizacijos nariais, bandomė tvarkyti ir nurodinėti, kaip turi ji veikti. V. Mariūnas savo šiame rašinyje, siūlo priimti JAV LB tarybai rezoliucijas prieš L. Fondo ligšiolinę veiklą, pats nebūdamas net Lietuvių Fondo nariu. Norint tvarkyti tą ar kitą organizaciją, pirmiausiai reikia tapti jos nariu.

A. Juodvalkis

Pilnai pritariu Ignui Budriui, kad visuomeninėje veikloje neužtenka dėkoti Amerikos valdininkėliams už mūsų paminėjimą. Laikas reikalauti, kad būtų atkreiptas tinkamas dėmesys į Lietuvos padėtį ir jos žmonių kančias. Mes turėtume kovoti, o ne išmaldos prašyti. Laikas pamiršti "mandatus" ir "reorgus", rašo Ignas Budrys, bet reikia sudaryti tokias sąlygas, kad oficiali Bendruomenės linija negalėtų atstumti nė vienos partijos, nė vieno lietuvių. Kvieskime, sako Budrys, visus "reorgus" ir visus atskilusius sugrįžti į LB-nės eiles be jokių sąlygų, nes Bendruomenė yra visų tai ir joje turi būti vietos visiems". Panašias mintis kėlė Draugo redaktorius Mykolas Drunga, siūlydamas receptą ginčui dėl LB-nės vardo užbaigti be teismo. To pasėkoje X-toji Taryba buvo įpareigojusi KV ieškoti būdų tam ginčui taikiai būdu išspręsti. Kaip savo pranešime minėjau, tą mes ir bandėme įvykdyti. Deja, be rezultatų. Žinoma, KV-ba buvo suvaržyta ankstyvesniais įsipareigojimais, tad negalėjome mes R-LB-nės taip drąsiai kviesiti, kaip kad dabar siūlo Ignas Budrys Draugo straipsnyje.

Laikas užgydo ir didžiausias žaizdas, tad ir LB-nės ginčė dėl vardo vyksta didelė evoliucija. Mūsų KV kadencijos pradžioje buvo žymiai sunkiau tą klausimą išspręsti ir dėl neoficialių mėginimų esame daug nukentėję. Pavyzdžiui, vos perėmęs KV pirmininko pareigas dalyvavau bendruomenininkų pasitarime Chicagoje ir ten jau tada užsiminiau, kad būtų pats laikas ieškoti būdų tą nelemtą klausimą taikiai būdu išspręsti. Dėl to pareiškimo gavau tame susirinkime daug pylos ir po to vien dėl to keletas Bendruomenės pareigūnų su didžiausiu nepasitikėjimu žiūrėjo į mane ir net trukdė darbą. O vis dėl to, kaip matote, mano mintys ir planai tuo klausimu laiko tekmeje išliko teisingi ir toliau sekini. Gaila tik, kad per tą laiką mes praradome daug progų Bendruomenei labiau sukonsoliduoti ir sutalpyti daug lėšų teisybės ieškant Amerikos teisme. Svarbiausia ginčo įkarštyje žeminau Bendruomenei vadovaujančių autoritetą ir praradome jaunesniųjų pasitikėjimą.

Visi gerai jaučiame, kad darbo sąlygos kasmet sunkėja, kad darbininkų eilės retėja: vieni iškeliauja amžinam poilsiui, kiti — jaunesnieji — bendruomeninio darbo kratosi, tretieji negali jo prie šių sąlygų dirbti

vien dėl labai silpno lietuvių kalbos mokėjimo. Tą mes jaučiame ir apie tai privačiai pakalbame. Deja, nepasiryžtame radikaliau pakeisti veiklos planus. Svarbiausia, energingiau neieškome paveiksmingesnio darbininkų kadro, kuris tuos planus turėtų vykdyti.

Kalbėjime atvirai ir specifiniai. Lietuvių Bendruomenė teritoriniai siekia apjungti visus šėivijos lietuvius. Gi praktikoje tuo klausimu mes iveik nieko nedarome, lyg tikėdami, kad visa tai savaime pasidarys. Blogiausia, kad yra reiškinį, kurie veikia net priešingai Bendruomenės visuotinumui įgyvendinti.

Bendruomenei vadovaujantiems neužtenka tvirtinti, kad LB-nė atstovauja visus lietuvius, kai dalis tų lietuvių ir net jų organizacijų Bendruomenės visuotinumą nuginėja. Šiandien ant Bendruomenei vadovaujančių asmenų pečių krinta sunki pareiga žodžiu ir darbu įrodyti, kad jie tokio visuotino lietuvių pasitikėjimo yra verti, kad tie Bendruomenei vadovaujantieji žino, kad Bendruomenės darbų rėmimas ir jai aktyvus priklausomumas yra savanoriškas, tad savanoriams negalima įsakyti nei kaip nei ką dirbti. Tą pasitikėjimą reikia užsitarnauti iš kuo didesnio lietuvių tarpo. Reikia, kad jie Bendruomenę laikytų bent "pirmąją tarp lygių".

Kultūros ir ypatingai švietimo srityje Bendruomenė konkurentų neturi. Visai kitaip yra su laisvinimo darbų, dar blogiau su tam darbui vadovavimu. Bendruomenės Taryba turėtų gerai peržiūrėti laisvinimo darbų pastangas, atsižvelgti rezultatus ir suvesti balansą ieškoti konkretesnio susitarimo šioje srityje su ALTA.

Lietuvos laisvinimo akcijoje ir ypatingai OSI klausimu mums labai reikia visų lietuvių kilmės asmenų talkos, reikia jų organizacijų ir spaudos pagalbos, reikia veiksmų sutarimo. Deja, kai kurių bendruomenininkų siaura ir savanaudiška pažiūra neleidžia mums pilnai išnaudoti lietuviško potencialo. Negalima suprasti kai kurių atsakingų Bendruomenės pareigūnų, kurie siūlo nekreipti dėmesio į kitus (suprask Veiksnius) ir darbą dirbti atskirai. Tas nesiderina su bendruomenine idėja ir jos pagrindiniais tikslais.

Naujoji Taryba turėtų kuo plačiausiai atidaryti duris ieškodama pritarėjų bei talkininkų. Neužtenka tas duris laikyti atviras visiems vien teoretiškai, kuomet siauri ir savanaudiški požiūriai daugelį potencialių talkininkų atstumia. Reikia konkrečiai verbuoti lietuvių ir jų organizacijų

bendrą talką. Tą geriau atliktume, jei apylinkių valdybom ir pagrindinėm lietuvių organizacijom suteiktu balsą LB-nės Taryboje. Beje į mano užklausimą ar apylinkių valdybų pirminkai turėtų būti pilnateisiais Tarybos nariais — dvidešimt prieš vieną pasiskaitė teigiamai. Ir mes turėtume pasekti Kanados LB-nės pavyzdžiu ir proporcingai praplėstume savo Tarybą. Tuo apjungtume ir darban įjungtume žymiai daugiau oraganizuotų ir pavienių lietuvių. Užsibrėžkime, kad XII-tos tarybos rinkimuose dalyvautų bent 25,000 balsuotojų. Tą galime padaryti su Lietuvos Vyčių ir kitų lietuvių organizacijų, spaudos ir radijo talka. Tik iš savo pusės užmegskime su jais šiltesnį dialogą ir atekime jiems talkon, skaitydami juos savo tikraisiais nariais. Ši darbą praplėsti LB-nę turėtume pradėti jau dabar, ir darbą dirbdami ne vien saldžiais žodžiais bet ir veiksmiais.

Sutinkame, kad Bendruomenė savo narių atžvilgiu yra pati tolerantiškiausia lietuvių organizacija, nes joje visi lietuviai skaitomi nariais. Tai yra tik teoretinė bendruomeninės struktūros tolerancija. Tačiau tolerancija LB-nės veikloje priklauso nuo jai vadovaujančiųjų asmenų ir nuo užimtos veiklos linijos tolerancijos. Deja, čia kai kurių propaguojama veiklos linija yra per siaura.

Išidėmėkime ką rašo Vytautas Kutkus Drauge. Cituoju: "Ką tik veiksniai ir organizacijos padaro, dirba lietuviams ir tautai. Už jų gražius ir teigiamus darbus LB-nės vadovybė turėtų tik

padėkoti... LB-nės vežimą vežti bus daug lengviau, kada šalia pavienių asmenų talkins ir lietuviškos organizacijos bei parapijos". Visapusiškai pritariame kolegai Kutkui, kad LB-nė turi jungti, bet "nepajungti". Kalbėdami apie asmeninę laisvę, neužmirškime ir oraganizuotų vienetų laisvės. Jų darbus teigiamai vertinant — pranyks tarpusavio įtampa ir atsiras vienybės kitais pasitikėjimas.

Ko mums iš tiesų labiausiai reikia ir ką bendrai siekdami galėtume lengvai įgyvendinti — tai pilna to žodžio prasme suartėjimo. Jo sulauksime, kai pasistengsime vieni kitus suprasti ir atitinkamai elgtis, nelipant kitiems ant kulnų. KV kadenciją baigiant nuoširdžiai dėkoju savo kolegoms ir kolegoms Krašto valdyboje už jų atliktus darbus, X Tarybos prezidiumui ir tiems Tarybos nariams, kurie padėjo mums vežti sunku bendruomeninį vežimą.

Ačiū LB apylinkių ir apygardų valdyboms už finansinę ir moralinę paramą. Ačiū lietuvių spaudai ir radijui už parodytą prielankumą mūsų darbams.

Šiai XI LB Tarybai linkiu protingai išsirinkti naują Krašto valdybą, Prezidiumą ir po to jų nepamiršti, bet nuoširdžiai talkininkauti sunkiam, atsakingam ir labai komplikuoam bendruomeniniam darbe.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
DIE MAKER
NEED 1 Die Maker and 1 Die Repairman NOW. We have many new projects. Regular overtime.
Call NOW 216-731-9333
STAMCO INDUSTRIES
26650 LAKELAND BLVD.
EUCLID, OHIO 44132
(38-40)

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krovėvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489

Jubiliejui tamsus fonas

Kai organizacija rengiasi minėti savo jubiliejų, paprastai stengiasi nušviesti kokių laimėjimų yra pasiekusi. Tad, kai "Draugas" ėmė spausdinti A. Masionio atsiminimus p a v a dintus "Ateitininkų dvasia nepalūžo", galvojau mus sužinosiant plačiau apie ateitininkų veiklą per 75 metus. Juk būtų buvę įdomu patirti, kaip organizacija augo, kaip jai sekėsi vykdyti savo šūkį — viską atnaujinti Kristuje, kokios įtakos jos skelbiama ideologija turėjo visuomenei, žodžiu, kokių tautinių, religinių ir kultūrinių laimėjimų jiems pavyko pasiekti per tą ilgą gyvavimo laikotarpį. Juk jei aš remontuoju namą, tai žinau, kiek idėjau naujų langų, durų, kokią naują stogą uždengiau ir t.t. Skaitytojui, sakau, iš tikrųjų būtų buvę įdomu jubiliejaus proga susipažinti su ateitininkijos pasiektais laimėjimais.

Masionis savo ilgoje straipsnių serijoje "Drauge", deja, apie tai visiškai nekalba, o "plačiausiai" nušviečia ateitininkų "martirologiją" prezidento Smetonos valdymo laikais, keldamas ant šakių savo nuopelnus, kaip jis tada kovojo, jo žodžiais, prieš "valdžios nusistatymą su likviduoti moksleivių ateitininkų sąjungą". (Draugas, 1985. VIII. 28.). O ta jo narsi kova su valdžia dėjosi maždaug prieš 50 metų. Autoriui netrūksta literatūrinių sugebėjimų bei nepaprastos atminties tai kovai pavaizduoti su menkiausiomis smulkmenom. Jis priklausė ateitininkų vadovybei, buvo valdybos vicepirmininkas ir, Kauno komendantui pirmininką A. Damušį išsiuntus į priverčiamojo darbo stovyklą (Masionis visur rašo "koncentracijos lageris"). Atsiminimų autorius perėmė vadovybę ir puolė gelbėti "ateitininkų dvasią nuo palūžimo". Kitaip sakant, valdžios politika susidūrė su Masionio opozicija. Švietimo ministeris "dvasią laužt! Masionis — gelbėt! O kaip kitaip gelbėti, jei nerašinėsi prieš valdžią nukreiptų instrukcijų provincijos būreliams?

Masionis gyveno Laisvės Alėjoje ateitininkų rūmuose. Jis smulkiai aprašinėja, kaip rašė instrukcijas ir kaip jį užklupo policija. Nebėjmanydamas kas daryti, jis tuos popierėlius ėmė deginti tiesiog ant grindų. Kambarys, kaip jis sako, prirūko pilnas dūmų. Jam ten labiau reikėjo gaisrininkų kaip policijos, nes ko gero galėjo supleškinti visus ateitininkų rūmus. Bet jis laimėjo: policija, anot jo, krapščiusi popierėlių svilėsius, bet kaltinamoji medžiaga spėjusi sudegti.

Žodžiu, trumpinant ilgą

kalbą, Kauno komendantas narsų kovotoją išsiuntė vieneriems metams į kaimą pas tėvelius atvėsti nuo srovinio įkarščio, tik jis turėjo retkarčiais pasirodyti valsčiaus policijai. Masionis pats rašo, kad būdamas pats tėvus mokėsis toliau ir kad policija jam nekludžiusi nuvažiuoti į Kauną ir išlaikyti egzaminus pas savo profesorius.

Ateitininkų istorikas ne nebando bent trumpai pavaizduoti Lietuvos anuometinės vidaus padėties, o tik nesigaili juodo dažo savo vienminčių "persekiojimams" nupiešti. Jei į švarų vandens stiklą įlašinsi deguto lašą, visas vanduo susidrums. Jaunieji lietuviai dar gimę Lietuvoje arba jau išėmė, kurie nieko nežino apie anuometinę Lietuvą, skaitydami Masionio atsiminimus susidarys kone kruvino Smetonos santvarkos išpūdį. Kokiom spalvomis skaitytojams pasirodys gražiausias Lietuvos istorijos laikotarpis? Štai, kodėl aš sakau, kad Masionio atsiminimai yra jubiliejui pakabintas juodas fonas. Pasistojęs ant aukštos pakopos, Masionis šaukia: — žiūrėkit, kokia tautininkų valdžia buvo žiauri! Ji norėjo palaužti ateitininkų dvasią!

Tai jau nebe atsiminimai, o vienašališkas, srovinis piktos valios kaltinimas!

Valdžios pozicija

Pirmiausia aš noriu atšviežinti Masionio atmintį. Jis rašo, kad 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą padarė tautininkai. Nuostabu, kad turėdamas tokią gerą atmintį, jis "užmiršo" kaip iš tikrųjų būta. Perversmą padarė tautininkai kartu su krikščioniais demokratais. Tarp kitko studentams ateitininkams buvo pavesta užimti Kauno centrinę telefonų stotį. Po perversmo buvo sudaryta bendra tautininkų ir krikdėmų valdžia. Nežinau užkulisių ir negaliu pasakyti, kodėl krikdėmai iš valdžios pasitraukė. Gal Smetona su Voldemaru buvo gudresni politikai ir perversmo sąjungininkus iš valdžios išstūmė?

Vėlgi noriu papildyti Masionio atmintį ta prasme, kad ateitininkų organizacijos uždarymas nebuvo valdžios parėdymas nukreiptas tik prieš tą organizaciją. Tai buvo tik mažas to mato vidaus politikos epizodas. Buvo uždarytos visos moksleivių organizacijos, išskyrus skautus, lygiai kaip buvo uždarytos ir partijos. Nekalbėsiu čia ar tai buvo

gera ar bloga politika, bet tokios pastangos vienyti visuomenę buvo. Tokia politika kai kam galėjo patikti ir nepatikti, nes nėra pasaulyje valdžios, kuri patiktų visiems.

L. E. pasakytą, kad "nors 1930 m. švietimo Ministerio įsakymu viešas ateitininkų moksleivių veikimas buvo uždraustas ir jie galėjo veikti toliau tik slapta, jų veikla išaugo ir moksleivių ateitininkų skaičius padidėjo (L. E. I t.).

Kai dabar pagalvoju švietimo Ministeris gal daugiau nusimanė apie jaunimo auklėjimą, kaip jaunas studentas Masionis, karštas savo srovės propagandistas.

Reikia skirti du dalykus: organizacijos viešos veiklos sustabdymą ir ideologijos skelbimą. Niekas nė iš tolo nebandė ateitininkams drausti skelbti savo ideologiją, o tik buvo norima apstabdyti partinį skaldymą. Apie tą visuomenės "susipartinimą" kalbėsiu vėliau, o dabar noriu keliais bruožais nušviesti anuometinės Lietuvos vidaus gyvenimo panoramą, kurią Masionis stengiasi aptaškyti juodom dėmėmis. Katalikybė Lietuvoje autoritetinės santvarkos laikais buvo privilegijuota. Mokyklose religijos dėstymas buvo privalomas. (Ypatingai buvo reikalaujama gerai mokytis tikybą. Negarbė būdavo gauti žemesnį pažymį kaip penketuką). Kunigų seminariją išlaikė valdžia. Universitete buvo Teologijos filosofijos fakultetas kunigams aukštajam teologijos mokslui siekti. Universitete veikė 12 ateitininkų korporacijų ir nė viena nebuvo uždaryta. Ir prie viso to kunigams buvo mokomos algos iš valstybės išdo. Negirdėjau, kad kur kitur pasaulyje būtų buvę taip palankiai traktuojami d v a s ininkai kaip Lietuvoje. Masionis dėl nesusiorientavimo, ar tiesiog tuos dalykus "užmiršo" ir išpūtė valdžios baubą "palaužti ateitininkų dvasią".

Visuomenės pulverizacija

Mat, partinis visuomenės susiskaldymas, prasidėjo seimokratijos laikais, kada veikė daugiau kaip 20 partijų, buvo nuėjęs nuo visuomenės viršūnių iki pat apačios. Tada buvo įsigalėjusi pažiūra, kad jei tu priklausai kitai partijai, tai tu man asmeninis priešininkas. Opozicinė spauda be atokvėpio varė propagandą prieš valdžią. Viskas jai buvo bloga ką daro vyriausybė.

Dirbant "Lietuvos Aidede" tos nuotaikos man buvo gerai pažįstamos. Susiskaldymas nuėjo tiesiog ligi juokingumo. Pvz. šalia valdiškų pieninių miesteliuose dešinieji ėmė steigti katalikiškas pienines. Dabar galvoju, kas būtų atsitikę, jei opozicija būtų teigiamai atsiliepusi apie vieną kitą valdžios darbą, kaip, sakysime, čia, Amerikoje, respublikonai kartais balsuoja su demokratais ir atvirkščiai. Lietuvoje tada opozicijos pritarimas valdžiai būtų buvęs kone stebuklas. Vyriausybė po ilgo svyravimo, tikėdama tą partinį tvaiką kiek prablaivyti ir norėdama praktiškai sustiprinti tautinės vienybės kryptį, pagaliau po ilgų svyravimų nutarė uždaryti partijas ir moksleivių organizacijas. Bet... paliko jų spaudą tik įvedė cenzūrą. Tos priemonės opozicijos įsisiūbavimą kiek apmalšino, bet galutinai nenuslopino. Opozicija buvo varoma ir toliau tik gal kiek švelnesne forma.

Dėl jaunimo valdžios politika buvo tokia, kad moksleivis pirmiausia turi mokytis, o partiją galės pasirinkti pats subrendęs. Gal dėl tokios valdžios linijos partijoms ir buvo ko susirūpinti, nes niekam nebuvo slapstis, jog tautininkų prieauglis — neolituanai, krikdėmų — ateitininkai ir liaudininkų — varpininkai.

Uždraudimas gyvenimiškai

Mus aplankė mūsų šeimos artima bičiulė, buvusi mokytoja, veikli visuomeninkė, linkusi į meną, gyvo proto, iš mažens ėmėsi "katakombų gadynės" dalyvė.

— Ko jūs ten landžiojot po tuos požemius? — paklausiau.

— Oi, kaip buvo šurpiai įdomu! — ji pasipurtė šypsodama. — Žinai, jaunimui tokie dalykai patinka. Mes jautėmės kovoją su Smetona už kažką!

— Už ką?

— Ar aš žinau? Kunigėlis sakė, kad reikia kovoti už savo idealus.

— Jums nebuvo ko landžioti po tuos požemius, — atsakiau. — Uždraudus moksleivių viešą veiklą, gimnazijose buvo įvesta dalykinių būrelių sistema, pvz. lietuvių kalbos, istorijos gamtos ir kt. Reikėjo sudaryti tikybės būrelį ir platinėti savo idėjas kiek patinka. Pagaliau, ir "Ateitis" žurnalas nebuvo uždarytas. Pasakyk atvirai, sakau, ar tu tuos "katakombus"

binius laikus" išgyvenusi, šiandien jaustumėis kitokia, jei nebūtum landžiojusi po tuos požemius?

— Nesijausčiau kitokia,

— ji atsakė nesvyruodama.

— Atseit, tau buvo tik juokų darbas?

— Gal tai buvo ideologinė romantika? — ji nusišypsojo.

Taigi, grįžtant prie Masionio... Užuoat rašinėjus priešvaldinius aplinkraštėlius, ar nebūtų buvę geriau, pasiėmus lagaminėlį, pasiėmę po Lietuvą lankyti religinių būrelių, ir skelbti savo pasaulėžiūros idėjas niekam netrukdančias?

Unikalūs unikalios organizacijos praeitininkas

Taigi, tenka padaryti kai kurias išvadas. Čia man ateina į pagalbą dr. J. Meškauskas, jubiliejinio kongreso rengimo komiteto pirmininkas. Per pasikalbėjimą su "Draugo" atstovu jis labai išdidžiai pareiškė, kad ateitininkai esą unikalios organizacija, siekiant žmonių tikslų. "Mūsų idėjos ir šūkiai yra universalūs", pabrėžė pokalbininkas. ("Draugas", 1985. VIII. 6.). Taigi tie šūkiai ir idealai tokie dideli, kad pro juos beveik ir Lietuvos nebematyt...

Aš ir pagalvoju, kad praeitininkas Masionis, t. y. ateitininkų organizacijos istoriografas, tokiais unikaliais ir visos žmonijos tikslų siekiančiais organizacijai bus didžiai pasitarnavęs. Su jo raštais turėtų būti supažindintas visas pasaulis, ką čia pasaulis, visas universas. Tad, manau, nedelsiant juos reikia verstį į svetimas kalbas, kad universas pamatytų, kiek jis nusipelnė kovodamas ir atvaizduodamas Lietuvos ateitininkų martirologiją. Aš stebiuos, kad jubiliejinis kongresas praeitininko Masionio nuopelnų nepastebėjo ir neprisegė jam bent šiekį tokį medalį, kuris būtų maloniai sušildęs jo, tur būt, jau pensininko krūtinę. Bet galiu jį nuraminti, nes, kai jo raštai bus išversti į svetimas kalbas, apie jį sužinos ir Vatikanas, kuris, aišku, neužmirš jam atsiųsti popiežiaus garbės palydovų ordino diplomą... Šiaip ar taip narsaus ateitininkų praeitininko kovotojo pasaulis neužmirš, nors pagaliau ir jis pats nieko nelaukdamas jau lips ant nemirtingųjų pjedestalo...

Bet, matot, to praeitininko piktas ir kerštingas rašymas kelia ir kai kurių kitų minčių. Masionis, pradėjęs varyti akciją prieš tautininkus jaunystėje, neužmiršo Smetonos per visą gyvenimą, kantriai laukdamas progos paskelbti savo nuopelnus pasauliui. Sidabrinis jubiliejus jam buvo

(Nukelta į 6 psl.)

PRAEITININKAS GRIŽTA...

(Atkelta iš 5 psl.)

auksinė proga tai padaryti. Nenorom kyla klausimas, ko tokiais rašymais norima pasiekti? Ar kaip nukentėjo ateitininkų idėjos, kurių niekas nė nebandė persekioti? Nukentėjo vienas kitas karštagalvis vadėiva, "gelbėdamas nuo palūžimo ateitininkų dvasią", kurios niekas ir nesikėsino laužti. Valdžios pedagoginės pastangos apmalšinti moksleivių srovinį skaldymąsi nieko bendro neturėjo su kažkokia pikta valdžios valia "laužyti ateitininkų dvasią".

Pagaliau tarkime, kad valdžia be reikalo ėmėsi tokių priemonių prieš moksleivių organizacijas, bet kuriam galui ir kokia prasmė atkasinėti karo kirvius po pusės šimto metų? Kokia iš to nauda pačiai ateitininkų organizacijai? Juk buvo ir rimtų klebonų, kurie neleido daryti nelegalių susirinkimų savo bažnyčių po grindžiuose. Tad kam pūsti burbulą apie "baisius" persekiojimus, kurie jokios žalos organizacijai nedarė. Pats Masionis sako ir L. E. rašo, kad tie "persekiuojami" pagyvinę ateitininkų veiklą ir padauginę narių skaičių.

Pagaliau kur lietuviškas solidarumas ir paties Masionio išpažįstamos ideologijos pagrindinis artimo meilės ir atleidimo principas? Kai kurie jubiliejinio kongreso vadai paskelbė, kad ateitininkai esą "avangardo organizacija". Kur čia tas avangardas, jei vis dar žengiama "pirmyn" atžagariom, nieko neužmirštant, su apetitu atrajojant tariamas "nuoskaudas" ir iš paskutiniųjų stengiantis uždėti organizacijai kankinės aureolę? Tokių vienašališkų atsiminimų rašymas yra meškos patarnavimas paties ateitininkams, nesantikos dūmų skleidimas visuomenėje, ir nepagrįstas juodų dėmių drabstymas ant gražiausio Lietuvos laikotarpio, kurio niekad anksčiau neturėjome. Gal Masionio vienminčiai už ateitininkų "martirologijos įamžinimą" jam ir granito paminklą pastatys — atrodo, kad ir visas "Draugo" štabas jam pritaria, nes spausdina atsiminimus, — bet didelė lietuvių visuomenės dalis stebisi ir klausia: — Ar gi mes, lietuviai, niekad nenustosime rašę vieni kitiems kaltinimo aktus? Ar gi mes vis dar taip atkakliai kultivuosime savitarpio nesantaiką, lyg mums truktų išorinių priešių?

Tokie atsiminimai yra sąskaitų suveidėjimas, liūdnas nuo lietuviškos savitarpio tolerancijos nusi-

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

ADELAIDĖS LIETUVIŲ NAMAI

Lietuvių S-ga, kuri šiais metais užbaigė savo veiklos 30-sius metus yra savi-ninkai ir valdytojai didžiųjų ir labai gražiai įrengtų Adelaidės Lietuvių Namų. Sąjungoje šiuo metu yra 315 narių. Lietuvių Namuose be didžiulės salės, valgyklos, virtuvės, baro, žaidimų ir organizacijų kambarių yra lietuvių muziejus, kuriam vadovauja V. Patašius ir Č. Pečiukaitis. Be didžiųjų mūsų lietuviškųjų laikraščių Sydneyje ir Melbourne, jau 25 metai Adelaidėje reguliariai eina "Adelaidės Lietuvių žinios", kurių redaktorius yra Sąjungos pirmininkas P. Bielskis, talkininkaujant V. Bielskienei, P. Andrijaičiui ir administratoriui J. Lapšui. Kultūriniame adelaidiškių gyvenime labai didelę reikšmę atlieka šiuose namuose esanti J. Bačiūno vardo biblioteka. Šiuo metu jai vadovauja N. Alvikienė. Taip pat labai gražiai veikia Spaudos kioskas ir skaitykla, kurioje randasi 18 lietuviškų laikraščių ir žurnadų.

Metinio susirinkimo metu, kurį pravedė A. Pocius, sekretoriaujant G. Strauckienei, išdininkas pranešė, kad pajamų per metus turėta virš 33 tūkstančių dolerių ir namų išlaikymui iš-

grėžimas, lietuviško solidarumo neatsakingas žalojimas ir visuomenės susiskaldymo tendencijų gilinimas tuo metu, kai tauta kovoja žūtbūtinę kovą už savo būvimą. Kad "unikali organizacija siekia žmonijos tikslų" ir kad jos "šūkiu universalūs", tai niekas nebando jai karpyti sparnų, bet gal būtų pravartu plačiau pasidairyti ir po lietuvišką pastogę ir nenustumti į antrą vietą lietuviško solidarumo bei savitarpio tolerancijos dvasios.

Taigi, A. Masionis po pusės šimto metų grįžta į "žiauriojo" Smetonos katakombas. Kažin ar jis buvo kada iš jų išlindęs rašydamas tautininkam kaltinamąjį aktą už "ateitininkų dvasios laužymą"? Toks "laužymas" galėjo dėtis jauno karštagalvio kovotojo galvoje anais laikais, bet kad tas karštis neatvėso ir per pusę šimto metų sulaukus garbingo amžiaus, tai rodo jo užsikonservavusį didvyriškumą, kuriuo gėrėtis jis dabar visiems siūlo. Jei sustabarėjimas jaunystės klaidose yra didvyrystės ženklas, tai Masionis tikrai užistarnavo praeitininko didvyrio kovotojo medalį.

leista virš 27 tūkst. Sąjungoje šiuo metu banke turi 108 tūkstančių indėlių. Į naująją Sąjungos valdybą buvo išrinkta: P. Bielskis — pirm., A. Pocius — vicep., E. Kalibatas, S. Gusčia, V. Daugalis. Lietuvių Sąjungos ir Lietuvių Namų su visomis savo kultūrinėmis apraiškomis ateitis yra labai graži ir šviesi.

GARSĖJANTI DAINININKĖ

Rugpjūčio 31 dieną Sydneyje Lietuvių Klube buvo surengtas metinis Sporto Klubo "Kovas" balius. Pirmininkui J. Karpavičiui pasveikinus svečius, buvo pakviestas klubo mecenatas dr. A. Viliūnas, kuris įteikė dovanas geriausiajam jauniui žaidėjui P. Šumskui ir pavyzdgingiausiajam jauniui sportininkui P. Burokui. Jis taip pat įteikė savo tradicines pinigines premijas po 100 dol. daugiausiai nusipelnusiems KOVO žaidėjams R. Kasperaitytei ir R. Šlitteriui.

Meninėje dalyje, be jaunųjų sportininkų kapelos, krepšinininkų-kių baleto, pirmą kartą pas lietuvius pasirodė nesenai į Sydney atvykusi 17-tė dainininkė Ingrida Buettner. Jos tėvas yra vokiečių ir mama lietuvaitė Andriekutė. Jinai yra giminė žinomų Australijoje biznierių P. ir G. Patupių, kurie turi savo žinioje kone visą dykumų Euclos miestelį. Ingrida muzikos ir dainavimo pradėjo mokintis jau nuo trijų metų. Australijoje ji jau spėjo laimėti televizijos New Faces muzikinį konkursą, buvo jau kelis kartus pakviesta dalyvauti paskirose televizijos programose, šiuo metu rašo televizijai apie Rock muziką ir toliau mokosi dainuoti. Sydneyje ji įsijungė į KOVO eiles ir būdama aukšto ūgio, ji žaidžia krepšinį ir dalyvauja mūsų sportiniame gyvenime. Baliaus metu ji labai gražiai padainavo kelias dainas ir buvo, ypatingai jaunimo, labai šiltai sutikta. Geriausios sėkmės mūsų kylančiai sportininkei, muzikei ir dainininkei.

GRAZUS PALIKIMAS

Melbourne miręs tautietis Vincas Lakickas visą savo turtą paliko įvairioms lietuviškoms organizacijoms. Australijos Lietuvių Fondui jis buvo užrašęs savo gyvenamą butą, kurį pardavus, pinigai buvo įdėti į bendrą Fondo kasą ir jo vardas įamžintas Fondo atsiminimų knygoje. Tai yra labai gražus pavyzdys, ypatingai viengungiams ir savo giminių čia neturintiems

Garsėjanti Australijoje dainininkė Ingrida Buettner, kuri taip pat yra Sydneyje sporto klubo Kovas narė.

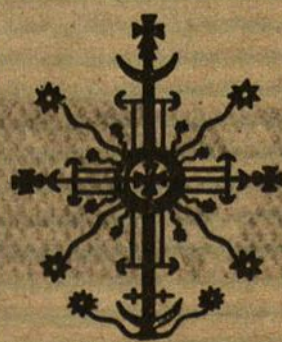
tautiečiams, po kurių mirties, nepadarius testamento, jau ne vienas tūkstantis nuėjo į valstybės kasą, niekur nepalikant net mirusio pavardės.

KONRADO KAVINĖ

Prieš kurį laiką Sydneyje Lietuvių Klubas buvo papuolęs į gana sunkią finansinę padėtį ir vienu laiku buvo baiminamasi, kad ši, Sydneyje lietuviškoji tvirtovė, galės visai būti uždaryta. Tačiau tas neįvyko. Į paskelbtąjį piniginių vajų labai gausiai atsiliepė ne tik Sydneyje, bet ir kitų vietovių lietuviai, aukodami ir beprocentiniai skoldindami klubui, kuris jau apmokėjo turimas banko paskolas. Prie šio vajuos daug prisidėjo ir paskiros organizacijos, ruošdamos klube įvairius parengimus ir pelną skirdamos klubui. Vienu iš tokių parengimų buvo Sydneyje Skautų židinio jau antrą kartą su-ruošta "Konrado" kavinė.

Labai gražiai papuošta matoji klubo salė atrodė kaip tikra kavinė, ypatingai skambant prieškarinių lietuviškų šlagerių garsams. Gi kavinės kelneriai ir kelnerės buvo mūsų skautų vadovai, pasipuošę juodai balta apranga. Ir kaip smagu buvo, kai svečiams padavinėjo, nors ir su drebančiomis rankoms, skautai daktarai, inžinieriai, muzikai ir kiti. O skanumynai tai ir buvo pačių skautų iškepti. Vakaro programoje labai gražiai pasirodė kvartetas: V. Antanaitienė, E. Belkienė, M. Reisgienė ir A. Storpirstienė, vadovaujant muzikui B. Kiveriui. Jų puikiai išpildytos dainos susilaukė didelio publikos pasitenkinimo. Visam kavinės pasirodymui, kuris atnešė klubui gražią sumą doleriukų, vadovavo židinio tėvūnas Jonas Zinkus.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Tautos Šventės minėjimas Angelų mieste

Po kelerių metų pertraukos ALT S-gos Los Angeles skyriaus iniciatyva bu-

Rugsėjo 8-toji yra religinė šventė katalikams, kuri minima bažnyčiose, čia

Jonas Petronis atidaro minėjimą.

vo surengtas š. m. rugsėjo mėn. 8 d. labai aukšto kultūrinio lygio šios didžios šventės minėjimas. Dėl vyro ligos negalėjusiai dalyvauti pirm. Rūtai Sakienė, minėjimą atidarė vicepirm. J. Petronis ir programą pravedė Daina Petronytė, kuri sklandžia lietuvių kalba ir lakiu žodžiu jau ne vieną iškilmingą paminėjimą yra pravedusi.

Gen. Lietuvos konsulo V. Čekanausko sveikinimą perskaitė Pr. Dovydaitis. Konsulas sveikino ALT S-gos skyrių ir yisus svečius, susirinkusius paminėti šią Tautos šventę.

ALT vardu sveikino pirm. A. Mažeika, dėkodamas Tautinei Sąjungai už gražias pastangas atgaivinti šią brangią tradiciją.

Pagrindinę kalbą pasakė Feliksas Masaitis, buvęs ALT ir Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrių pirmininkas. Jis sugriovė seną prietarą — savo parapijoje pranašu nebūsi. Po jo kalbos, perpildytos Tautinių namų salės klausytojų jam sukeltos ovacijos, tai labai vaizdžiai paliudijo.

susirinkę minime rugsėjo 8-tąją — mūsų Tautos šventę. Ši šventė buvo įvesta 1930 m., minint Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukaktį, kada Vytautas turėjo užsidėti Lietuvos valstybės karūną. (Šalutine priežastimi gal buvo ir ta aplinkybė, kad Vasario 16-ji žvarbios žiemos metu buvo nepatogi paradams ir kitoms iškilmėms lauke, gi rugsėjo 8-tąją gamtos są-

Daina Petronytė Tautos šventės minėjimo programos vedėja.

Los Angeles Dramos Sambūrio vaidintojai Tautos Šventės minėjime, skaitę ištraukas iš Balio Sruogos istorinės dramos MILŽINO PAUNKSMĖ. Iš kairės: Saulius Matas, Ramunė Vitkienė, Antanas Kiškis, Sigutė Mikutaitytė, rež. Petras Maželis, Ema Dovydaitytė, Vincas Dovydaitis, Rasa Matienė, Antanas Vosylius, Vladas Gylis, Fredas Prišmantas, Algimantas Žemaitis. Dekoracijos P. Maželio.

lygos daug geriau kooperavo). Patiekiamą istorikų dokumentaciją apie lenkų didikų smurtą. Bet Encyclopaedia Britannica, remdamasi Kraševskiu, teigia, kad Jogaila, kad ir nenorom, sutikęs su karūnacija, bet Vytautas miręs, nesulaukęs

karūnos. Matyt, kad ir lenkai nesididžiuoja šiuo smurtu. Tada lenkai pasielgė taip, kaip šiandieniniai teroristai.

Prelegentas didelį savo kruopščiai parengto paskaitos skyrę lietuvių-lenkų santykiams panauginėti.

Vytautas ir Jogaila lietuviškai mokėjo, nors pastarasis nei skaityti nei rašyti jokia kalba nemokėjo. Steigdami parapijas, jie su žemaičiais kalbėjosi lietuviškai. Sakoma, kad juodu išvertė į lietuvių kalbą "Tėve mūsų" ir "Tikiu Dievą, Tėvą". Tačiau Lietuvos valstybinė kalba nebuvo lietuvių. Lietuvos lenkinimas smarkiai vyko per katalikų bažnyčią (nors vėliau atlietuvinimas taip pat gerojai vyko per bažnyčią). Skiriami kunigai lietuvių kalbos nemokėjo ir net nesistengė jos pramokti, priešingai reikalavo, kad lietuviai kuo greičiau išmokyti lenkiškai, nes Dievas pagoniškos kalbos nesupranta. Dar ir nepriklausomybės pradžioje bažnyčiose šalia lietuvių kalbos buvo lenkiškai skaitomos evangelijos, giedama lenkiškos giesmės

Inž. Antanas Maželka sveikina ALT vardu.

(Nukelta į 8 psl.)

MALONIAI KVIEČIAME JUS, SPAUSDINTO LIETUVIŠKO ŽODŽIO PUOSELĖTOJUS, DALYVAUTI DIRVOS 70 METŲ SUKAKTUVINIAME BANKETE-BALIUJE

1985 m. spalio mėn. 19 d. Tautinių Namų salėje,
3356 GLENDALE BLVD., LOS ANGELES

Programoje:

Dr. L. KRIAUCELIŪNO, A. L. T. S-gos pirmininko žodis,
Muz. A. JURGUČIO parengta dueto dainų pynė, vakarienis,
vynas ir visą vakarą veikiantis baras be papildomo užmo-
kesčio bei šokiai prie jaukios muzikos.

Apie dalyvavimą prašom iš anksto iki 1985. X. 12 d. pranešti: Ed. Balceriui — tel. 207-4571, Pr. Dovydaičiui 667-2680, L. Mažeikienei 821-8681 ar J. Petroniui 664-0791.

Pradžia 7:30 val. vak.

Auka asmeniui — \$25.00

Užkandžiai, kokteiliai, šampanas.

A. L. T. S-GOS LOS ANGELES
SKYYRIAUS VALDYBA

ir

DIRVOS 70 METŲ SUKAKČIAI
PAMINĖTI KOMITETAS

F. Masaitis, pagrindinis kalbėtojas.

Gausūs minėjimo dalyviai klausosi paskaitos.

Tautos Šventės minėjimas Angelų mieste...

(Atkelta iš 7 psl.) ir sakomi pamokslai lenkų kalba, kol pagaliau patriotinis jaunimas išgujo lenkų kalbą iš lietuvių katalikų bažnyčios. Kova su lenkiniu vyko ir mūsų ankstyvosniojoje išeivijoje. Įdomu,

kad laisvamanis Dr. J. Šliupas, pasikvietęs kun. Burbą, buvo pirmosios lietuviškos parapijos steigėjas 1889 m. Bet ir čia lenkiškam chuliganizmui buvo progos pasireikšti. Lietuviams, neturint nuosavų kapinių, lietuvių buvo laidojami ben-

drose su lenkais kapinėse. Lenkai, keršydami lietuviams už atsiskyrimą, Jono Kudirkos dviejų dukrelių karstelius iškasė ir išmetė už tvoros. Vytauto noras atsikratyti lenkų įtakos buvo tęsiamas iki mūsų laikų. Per 20 metų neturėjimas jokių santykių su lenkais gal ir buvo mums naudingas. Priešingų atveju mūsų jaunimas gal būtų važiuavęs studijuoti į Lenkijos universitetus ir būtų parsivežęs ne mažai lenkių. Lietuvių-lenkų santykių problemos yra aktualios ir šiandien. Dar taip neseniai nebuvo le'džiama lietuviškai melstis lietuvių pastatytoje Seimų kataloje. Vilniaus arkivyskupas dar ir šiandien nėra įjungta į Lietuvos bažnytinę provinciją. Teritorinių problemų su lenkais šiandien neturime, nes abu pavergti to paties prieš, bet jos iškilis visu aštrumu, Lietuvai ir Lenkijai atgavus nepriklausomybę. Neturėtume užmerkti akių šiandien, šias problemas benagrinėjant, nes lenkai s p a u s d i n a ž e m e lapius, įjungdami Vilnių į Lenkijos teritoriją. Ar nebūtų pravartu, jei Vasario 16-tos proga skirtume lėšas ir jėgas tėvynės vadavimo reikalams, o Tautos Šventės proga visus išteklius lietuvių išlaikymui čia, Suvalkų trikampy ir visur, kur tik lietuvių gyvena ir kur mūsų talka labai reikalinga.

Meninę šio minėjimo dalį atliko Los Angeles Dramos Sambūris, kuris akt. Petro Maželio paruoštą ir režisuotą skaitytinę formą perdavė Balio Sruogos "Milžino Paunksmėje". Pastatyti dramos ar kt. veiklą pareikalauja milžiniškų pastangų ir pasiaukojimo. Rež. P. Maželis su gabiais Dramos Sambūrio nariais sugebėjo šį kartą šį milžinišką veiklą skaitytine forma perduoti plačiajai visuomenei, kurios labai didelė dalis šio veikalo nebuvo skaičiusi, o dabar jau žino kas yra B. Sruogos "Milžino Paunksmėje". Geresnės ir tinkamesnės meninės

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti vajus

Atsiliepdami į Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti atsišaukimą, sukelti Dirvai paremti 70,000 dol., aukojo šie asmenys:

V. Gudauskas, Chicago, Ill.	20.00
J. Kiznis, Brooklyn, N. Y.	5.00
F. Mozuraitis, Chicago, Ill.	15.00
P. Pečiulis, Chicago, Ill.	5.00
Vizgirda, Aurora, Ill.	10.00
K. Plepys, Chicago, Ill.	5.00
V. Mazoliauskas, Lake Worth, Fla.	10.00
M. Shalins-Antanaitis, Woodhaven, N. Y.	70.00
V. A. Kersulis, El Paso, Tx.	10.00
P. Vygantas, Arlington, Tx.	5.00
N. Mattis, Los Angeles, Ca.	10.00
A. D. Ratkeliai, Laguna Beach, Ca.	90.00
B. Čižikaitė, Chicago, Ill.	5.00
J. Šiaučiušas, Cleveland, Ohio	25.00
J. Kviklys, Chicago, Ill.	10.00
G. Armonienė, Moraga, Cal.	10.00
G. Stončienė, Mt. Vernon, N. Y.	5.00
Kun. dr. Ragaižinskas, Central, N. M.	15.00
V. J. Dailidės, Crete, Ill.	15.00
V. P. Janulaitis, Oak Lawn, Ill.	10.00
I. D. Anužis, Troy, Mich.	20.00
F. Sapalas, Lemont, Ill.	5.00
F. Stankus, Hartford, Ct.	5.00
V. Apynys, Clinton, Ohio	50.00
A. Andriunis, Dorchester, Mass.	6.00
J. Roland, San Francisco, Ca.	5.00
V. Misiūnas, Elizabeth, N. J.	5.00
V. Mastis, Hinsdale, Ill.	10.00
J. Daugėla, Ormond Beach, Fla.	10.00
L. A. Dautartas, Ormond Beach, Fla.	10.00
A. Šuopienė, Chicago, Ill.	5.00
A. Ramonis, Chicago, Ill.	5.00
I. Sinkevičiūtė, Chicago, Ill.	11.00
A. Pocius, Rockford, Ill.	5.00
S. P. Jakubauskai, Palos Park, Ill.	5.00
P. Kasulaitis, Chicago, Ill.	10.00
J. Nesavas, Detroit, Mich.	10.00
V. Gadliauskas, Forest Hills, N. Y.	5.00
E. Armanas, Baltimore, Md.	10.00
K. Milkovaitis, Chicago, Ill.	5.00
J. N. Kiaušai, New York, N. Y.	10.00
K. Jasėnas, Deltona, Fla.	20.00
A. Valiukas, Los Angeles, Ča.	20.00
A. Krivickas, New York, N. Y.	5.00
K. Naudžius, Los Angeles, Ca.	50.00

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629

Santrumpos: atm. in. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — aukotojas, im. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, įgal. — įgaliotinis, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1985 m. liepos mėn.

1 x \$15 Ivaska Povilas ir Joanna (mirus), \$245.
1 x \$20 Lietuvos Agronomams Sibiro Tremtiniais Pagerbti Stipendijų Fondas, Puodžiūnas Mindaugas atm.: im. 1 asm., \$8,840.37.
2 x \$25 Adamkevičius Ignas, \$125; Raštikis gen. Stasys atm.: Korius Z. ir S., \$1,715.
1 x \$50 Urbonienė Bronė atm. in.: Urbonas Vincas, \$275.
1 x \$60 Muraška Juozas atm. in.: im. 6 asm., \$1,070.
1 x \$65 Akavickas Vladas atm.: kaimynai \$40, Maciukevičiai A. ir I. \$25, \$165.

6 x \$90 Sekančius įrašė seneliai Bronius ir Paulė Andriukaičiai savo vedybinio gyvenimo 50 m. sukakties proga: Andriukaitis Paul Bernardas, \$100; Andriukaitis Peter Dana, \$100; Andriukaitis Steven John, \$100; Andriukaitytė Kristina Marija, \$100; Jakubauskas Aleksas Vytas, \$100; Jakubauskaitė Astra Regina, \$100.

7 x \$100 Berenschot (Jakubauskaitė) Aldona Marija ir Daniel Raymond: im. B. ir P. Andriukaičiai savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$100; Černius Kazys ir Filomena, \$1,600; Jakubauskaitė Audronė: im. B. ir P. Andriukaičiai savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$100; Mackus poetas Algimantas atm. in.: im. Mackienė Marcelė, \$400; Pautienis dr. Algimantas Kazimieras atm. in.: G. Juodeika ir I. Jodelė, \$100; Slėkys Petras (miręs) ir Julija, \$300; Višniauskas Juozas ir Emilija ir Savulis Antanas ir Viktorija atm. in.: Wisnaukas W. ir B., \$200.

4 x \$200 Sekančius įrašė tėvai Bronius ir Paulė Andriukaičiai savo vedybinio gyv. 50 m. sukakties proga: Andriukaitis Bronius ir Suzanne, \$400; Andriukaitis Daumantas Jonas ir Nancy, \$200; Jakubauskaitė Aldona Teresė, \$200; Burneikis Jonas, \$900.

1 x \$250 Gasparonienė Monika atm.: Didius Anatolijus \$50, Brazdžioniai A. ir B. \$25, Milius Albertina \$25, Radveniai J. ir G. \$25 ir 11 kitų asm., \$450.

1 x \$360 P.L.P. Karo Mokyklos XVII Laida 1935 m.: Janulevičienė Janina \$50, Miselis Antanas \$50, Norus Lucy M. \$50, Gasparaitis Kostas \$35, Irlakis Valentinas \$35, Lendraitis L. \$35, Rutelionis Vytautas \$35, Valiūškis Antanas \$35, Vilkutaitis Vytautas \$35, \$360.

1 a \$500 Andriukaitis Bronius ir Petrė savo vedyb. gyv. 50 m. sukakties proga, \$1,000.

1 x \$525 Rugytė Alicija atm.: Ambrozaitis dr. Kazys ir Marytė, \$50, Labanauskas dr. ir Mrs. \$50, Kutkus Vytautas \$30, Baras Stasys ir Elena \$25, Dapkus Alg. ir Regina \$25, Gaudušas Jadvyga \$25, Juzevičienė dr. A. \$25, Polikaitis Bronius ir Aurelija \$25, Slezas A. ir A. \$25 ir 22 kiti asm., \$3,525.

1 x \$1,000 Plukas Paskalis, \$2,000.
1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Reikalams: Gražulienė Akvilė, \$6,000.

1 x \$5,000 Jablonskis Boneventūras, Pranė (mirus) ir Aleksandra Marija (mirus): Jablonskis Boneventūras, \$5,600.

1 x \$16,058.22 Grigaliūnas vet. gyd. Anicetas testamentinis palikimas, \$20,558.22.

1 x \$20,000 X stipendijų fondas, \$20,000.
Iš viso \$47,993.22

1985 m. rugpjūčio mėn.

1 x \$10 Sims-Šimoliūnas Marija atm.: im. 1 asm. \$170.
1 x \$14.76 Zovė Marcelė atm. in.: im. 1 asm., \$14.76.
1 x \$25 Kriščiunevičius kun. Viktoras, \$125.
1 x \$40 P.L.P. Karo Mokyklos XVII Laida 1935 m.: Gamziukienė Abromienė Brone, \$400.

1 x \$50 Puzinas dail. Povilas atm. in.: Puzinienė Austra, \$575.
1 x \$75 Dryžienė Sofija atm.: im. 7 asm., \$1,075.

1 x \$81 Dragunevičius Jurgis atm.: Dragunevičius Rimvydas \$40, Pakštys Mykolas ir Alisa \$40, \$281.

2 x \$100 Kemežaitė Birutė, \$100; Slapelis Skaistutis atm. in.: Slapelytė-Dilger Rasa, \$100.

1 x \$1,025 Brazdžionis Dalius atm.: Adomėnas Ant. \$100, Gustaitis Alg. ir Jutta \$100, Lemberdienė Monika \$100, Lebertas Vitalis ir Dana \$50, Daugėla Stasys ir Onutė \$30, Tamošaitis I. V. \$30, Arbas Edm. ir Alė \$25, Balsienė Adelė \$25, Činga Jonas ir Aldona \$25, Didius Anatolijus \$25, Grušas Pr. ir M. \$25, Gustaitis Algis ir Mary \$25, Milienė Alb. \$25, Raulinaitis Julius ir Irena \$25 ir 31 kiti asm., \$1,125.

1 x \$3,000 Griežė-Jurgelevičius Stasys, \$5,200.

1 x \$4,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Reikalams: Gražulienė Akvilė, \$10,000.

Iš viso \$8,520.76.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1985.VIII.31 pasiekė 3,224,039 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,537,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 829,001 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT
TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION,
3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629”.

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

programos šios šventės proga vargu ar galima būtų surasti. Šio veikalo pristatyme savo įnašais prisidėjo šie Los Angeles Dramos Sambūrio aktoriai: E. Dovydaitytė, V. Dovydaitytė, V. Gylis, A. Kiškis, S. Matas, R. Matienė, S. Mikutai-

tytė, F. Prišmantas, R. Vitkienė, A. Vosvilius ir A. Žemaitaitis. Puikios dekoracijos — rež. P. Maželio.

ALT S-gos skyriaus vadovybei visų mūsų nuoširdžiausia padėka už šią patriotinę ir kultūrinę popietę. (eb)

Hanau lietuvių stovykla

Aleksandras Merkelis

Hanau lietuvių stovykla, kuriai šiais metais gegužės mėn. nuo įsteigimo sukako 40 metų, buvo pati didžiausia stovykla Vokietijoje. Joje vykdavo beveik visi dieji profesiniai ir kiti suvažiavimai: žurnalistų, vaitininkų, katalikų ir evangelikų kunigų, teisininkų, Raudonojo Kryžiaus, ūkininkų, agronomų, miškininkų, paštininkų, gydytojų dantų gydytojų, ateitininkų, skautų ir skaučių, Lietuvos laisvės kovų dalyvių ir kitų. Politikai, Amerikos ir kitų demokratinių valstybių žurnalistai ir kiti visuomenės veikėjai, lankydami Europą, užsuko ir į Hanau Pabaltijos stovyklą, tuo pačiu ir į Hanau lietuvių stovyklą. Paminėtina, kad joje gyveno ir tretysis nepriklausomos Lietuvos prezidentas Dr. Kazys Grinius, prieš išvykdamas į Jungtines Amerikos Valstybes, atšventęs savo 80 metų gyvenimo sukaktį, ir du nepriklausomos Lietuvos ministrai: Jonas Gudauskas ir Juozas Audėnas.

Dar tebeliepsnojanč Europoje karui, 1945 m. balandžio 19 d. buvo įsteigtas UNRRA skyrius ir subombarduotose Hanau Lamboystrasse kareivinėse įsteig-

tos Rusų ir Lenkų stovyklos, į kurias prisiglaudė ir apie 40 lietuvių, kurie prieš 3 metus buvo atvežti darbams į Vokietiją. Jų didesnė dalis gyveno rusų stovykloje, o mažesnė dalis, kilusi iš Vilniaus srities, lenkų stovykloje. Kasdien į Hanau atvykdavo ir lietuvių tremtinių, bet sužinoję, kad joje esama rusų ir lenkų stovyklos, grįždavo atgal.

1945 m. gegužės 2 d. iš Thuringijos į Hanau, esančią Hesseno krašte, į stovyklą atvyko Liudas Belskis, Liudas Špokevičius ir Antanas Špokas. Abu pastarieji yra broliai. Tą pačią dieną buvo aptartas iš rusų stovyklos pasitraukimo klausimas. Tuo reikalu jau kai kurie vyrai buvę pas amerikiečių karo komendantą, kuris pataręs susisiekti su Frankfurtu, ir jei ten esama lietuvių didesnės grupės, tai prisijungti prie jos. Rytojaus dieną informaciniais reikalais dvi-čiaiais į Frankfurtą išvyko A. Špokas, L. Špokevičius ir V. Laurinaitis pasiteirauti apie lietuvių stovyklą. Tačiau nepavyko, nes Frankfurte buvo Military Police sulaikyti: atimti dvi-račiai ir nesusitikus su lie-

tuviais, teko grįžti atgal.

Ta pati delegacija gegužės 4 d. visą parą prastovėjo pas Military Government komendantą, kol gavo pasikalbėti išstojimo iš rusų stovyklos reikalais. Buvo iškelti du klausimai.

Pirmasis klausimas: lietuvių iš rusų stovyklos atsisikimo principiniai sutiko, jei bus daugiau kaip šimtas. Delegacija garantavo, nes daugumas gyvena kaimuose, kad nenori būti rusų stovykloje. Antras klausimas: ar lietuviai nebus prievarta vežami į sovietinę Lietuvą. Šiuo klausimu konkrečiai neatsakyta, bet iš visa ko susidarė įspūdis, kad nesama didelio pavojaus. Komendantas delegacijai patarė kreiptis į UNRRA direktorių Heathą, kurio pavardę ir adresą davė.

Kitą dieną delegacija nuvyko pas UNRRA direktorių, kurio būstinė buvo lenkų stovykloje. Jis pažadėjo lietuvių iš stovyklos iškelti, tačiau 9 d. delegaciją priėmė ir UNRRA direktorius pranešė, kad į lenkų stovyklą gali pereiti tik kilę iš buvusių Lenkijos sričių ligi 1939 m., o visi kiti lietuviai turi likti rusų stovykloje. Ši nelemta žinia,

Hanau stovyklos vienas iš gyvenamųjų pastatų

lyg perkūnas iš giedro dangaus trenkė į lietuvių. Išaiškėjo, kad lietuviai tremtiniai traktuojami, kaip rusų piliečiai. Kilo didis susirūpinimas, ir liko du keliai: išeiti iš sovietų globos ar nešdintis kitur. Gegužės 11 d. karo komendantui buvo parašytas memorandumas, kurį pasirašė visi lietuviai, latviai ir estai, prašydami įsteigti atskirą Pabaltijo tautų stovyklą, ir įteiktas sekančią dieną.

Netikėtai Hanau atsiradęs dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas nukreipė lietuvių tremtinius kita linkme. Pats V. K. Jonynas apie savo žygius organizuojant Hanau lietuvių stovyklą taip pasakoja:

— Į Hanau stovyklą atvykau 1945 m. gegužės mėn. 13 d. su 20 lietuvių ir 8 arkliais (4 vežimais). Prieš tai sustodamas 5 km. nuo Hanau kaimo į vakarus, kurio pavadinimas prasideda raide B... Iš šio kaimo dvi-račiu atvykau į Hanau, ir gatvėje mane sustabdė lietuvis (mat aš buvau su trišpalve prie krūtinės) Liudas Bielskis su vienu estu, kurie žygiavo į Keselstadtą skųstis, kad juos laiko rusais, ir kad dalis pabaltiečių yra uždaryta rusų stovykloje, verčiami prievarta pasirašyti grįžimo į "tėvynę" anketas, o to nedarantiems neduoda valgyti. Jie buvo labai susinervinę, o minėtas L. Bielskis nemokėjo svetimų kalbų, todėl estas, kiek kalbą angliškai, turėjo būti vertėjas. Aš jiems paaiškinus, kad G. M. ir UNRRA visi kalba prancūziškai, sutikau ir nuvykau drauge.

(Nukelta į 10 psl.)

Paštas DP stovykloje...

Amber Gintaro Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ ĮRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių,
gintaro, įvairių MENO darbų.

Atidaryta kiekvieną dieną 10:00-5:00 val. vak.

(Išskyrus pirmadienį).

As a Daughter of St. Paul, blending

contemplation with the active apostolate, You can attain personal holiness and relieve the urgent spiritual needs of mankind. Give Jesus Master, the Way, Truth and Life through the media of communication: press, movies, radio and TV. Reach the people of today with the means of today!

age limit 14-26
Write: Daughters of St. Paul
172 N. Michigan Ave.
Chicago, Ill. 60601
or call 312-346-4228

name _____
street _____
city _____ state _____ zip _____
age _____ grade/occupation _____

Hanau lietuvių stovykla...

(Atkelta iš 9 ps1.)

Reikalai buvo blogi. UNRRA ir G. M. savo žinioje turėjo 6,000 rusų ir 92 pabaltiečius. Pastarieji jiems buvo neaiškūs, ir tuo reikalu neturėjo aiškių instrukcijų. Reikalą išdėsčius, paprašė įrodymų, kad rusai tikrai verčia pasirašyti anketas ir neduoda valgyti. Liepė su medžiaga ateiti rytojaus dieną. Grįžau į kai-

mą, o ant rytojaus vėl buvau G. M. ir UNRR'oje, tačiau L. Bielskis suspėjo išgauti anketas (kurios buvo tik rusų kalboje), o dėl maisto, davinių trūko. Pristačius G. H. ir UNRRA anketas jas reikėjo išversti į prancūzų kalbą, ką aš vietoje žodžių padariau; ir jų tekstas amerikiečiams labai nepatiko. Rodė abejonių, o aš pasiūliau padaryti patvirtintą vertimą pas

vertėją. Liepė ateiti rytoj, numatant posėdį su rusų lagerio komendantu stovykloje ir reikalą aiškintis vietoje. G. M. ir UNRRA negalėjo sutikti su faktu, kad mes nesame rusai ir rusų piliečiai, ir norėjo šį reikalą spręsti akistatoje, ir išklaisyti abiejų pusių argumentų.

Rytojaus dieną su džipu buvau įvežtas į knibždelyną ir pristatytas rusų komendantui, o taip pat lenkų ir italų komendantams, kurie

į posėdį buvo pakviesti. Tiesa, dieną prieš tai su visų tautybių komendantais taip pat belgais ir prancūzais suėjau į kontaktą ir prašiau užtarimo. Buvimas posėdyje lenkų ir italų komendantų, mane kiek ramino. Rusas užkalbino rusiškai, į ką jam neatsakiau, ir kreipiausi į M. G. ir UNRRA-os atstovus, kad išverstų, ko jis (rusas) manęs klausia.

Kaip vėliau paaiškėjo šis mano žestas buvo lemiamas. Rusas nustebo. Kaip aš ga-

liu nemokėti rusiškai, kada visi pabaltiečiai puikiausiai kalba ir yra rusai. Kilo įtarimas, ar aš esu lietuvis ir autentiškas. Patiekiau įrodomus dokumentus (lietuvišką pasą). Rusas jame nieko neįskaitė.

(Bus daugiau)

WAREHOUSE — SHEAR ROOM

Minimum 5 years experience steel warehousing & shearing. Apply in person Mon.-Fri. 9 A.M.-11 A.M.

CLEPRO INC.
6800 UNION AVE.
CLEVELAND, OHIO 44105
(54-57)

announcing a

CEI BAKE-OFF

an exciting PIE & CAKE BAKING CONTEST

*That can win you cash
and valuable prizes!*

Get out your favorite recipes. Bake the pie or cake that's already won the praises of your family and the envy of your friends.

NOW IT CAN WIN CASH OR
A VALUABLE PRIZE!

HERE'S HOW TO ENTER:

Fill out the entry form below and mail to:
The Illuminating Company • Home Application • Room 511
P.O. Box 5000 • Cleveland, Ohio 44101

SEMI-FINAL CONTESTS HELD AT THE FOLLOWING LOCATIONS:

THURSDAY, OCTOBER 10
Mount Calvary Lutheran Church
12826 Lorain Avenue (in gymnasium)

FRIDAY, OCTOBER 18
Brooklyn Masonic Temple
3804 Pearl Road

WEDNESDAY, OCTOBER 23
Our Lady of Lourdes School Cafeteria
East 55th and Broadway

THURSDAY, OCTOBER 24
The Commodore Theatre
East 152nd and Lake Shore Boulevard

Entries accepted 9:00 – 11:00 a.m. • Judging begins 11:00 a.m. • Prizes awarded at each contest!

CONTEST RULES

- You must be a resident of the City of Cleveland.
- You must be at least 18 years of age to enter – CEI employees or members of their immediate families are ineligible.
- Contestants may enter either the pie or the cake bake-off but not both.
- Pie contest is limited to two crust fruit pies.
- Cake contest is limited to any two layer or sheet cake. (No angel food or chiffon cakes).
- Contestants must bring their baked entries and 2 copies of their recipe.
- Use disposable plates or pie-pans unless you plan on staying for the judging.
- Deadline for entries is October 6, 1985.

Name _____

Address _____

Date will enter (see above) _____

MAIL TO:

The Illuminating Company

HOME APPLICATION • ROOM 511
P.O. BOX 5000 • CLEVELAND, OHIO 44101

Or call 687-6556 • Lines are open 24 hours

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

"LIETUVIŲ BALSAS" ŠVĖS 40 METŲ SUKAKTĮ

Š. m. rugsėjo 8 suėjo 40 metų kai Amerikos Lietuvių Balso klubo iš radijo stoties WJLB suskambėjo "Lietuvių Balsas", kuris dar ir dabar tik iš kitos — WCAR, banga 1090 AM, sekmadieniais nuo 8:15-9 val. ryto perduoda žinias, muziką ir dainas.

Šią sukaktį paminėti spalio 19 d. 7 val. vak. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre yra rengiamas paminėjimas su koncertu, vakariene ir šokiais.

Koncerto programą atliks Toronto ansamblis

"Gintaras" ir sol. Rimas Paulionis. Ansamblui vadovauja G. Rinkūnaitė-Paulionienė. Šoks Detroito Tautinių šokių vienetas "Audi-nys", vadovaujamas Rusnės Kasputienės. Po vakarienos seks šokiai.

Radijo klubo vadovybė prašo iš anksto rezervuoti stalus pas Kazį Gogelį tel. 535-6683 ir Antaną Sukauską tel. 561-1769 ir savo aukomis prisidėti prie šio minėjimo.

PILĖNŲ STOVYKLOS UŽDARYMAS

Rugsėjo 22 buvo graži, saulėta ir šilta, nežiūrint, kad tai buvo pirmą rudens

Praeitą penktadienį, rugsėjo 27 d. pas ps Dalią Gilvydienę įvyko Detroito Gabijos tunto vadijos, skautininkių, židiniečių ir vyr. skaučių vakaronė, į kurią buvo atvykus iš Clevelando LSS Vyr. skautininkė Stefa Gedgaudienė. Nuotraukoje vakaronės dalyvės.

Pilėnų gegužinėje rašytojas Vytautas Alantas kalbasi su Tautos Fondo atstove Eugenija Bulotiene. K. Sragausko nuotr.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA SIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

diena. Į Pilėnų stovyklos uždarymą privažiavo gausiai žmonių.

Kuopos pirmininkas Br. Valiukėnas padėkojo į stovyklos uždarymą gausiai atvykusiems svečiams, be-kono kepėjams, maisto paruošėjams ir aukojusiems pyragais, pinigais ir dovanomis, paskelbdamas aukotų sąrašą.

Stovyklos salėje Albinas Grigaitis turėjo surengęs meno parodą, kurioje turėjo pakabinęs 21 paveikslą ir ant stalo pastatęs dvi skulptūras.

A. A. BRONIUS TATARŪNAS

Rugpjūčio 23 d. Pontiac, Mich. šv. Juozapo ligoninėje mirė Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, Klaipėdos krašto vaduotojas Bronius Tatarūnas sulaukęs 84 metų amžiaus.

Atsiveikinimas įvyko rugpjūčio 25 d. R. G. ir G. R. Harris laidojimo namuose.

Rugpjūčio 26 d. po atlaidų kun. Alfonso Babono gedulingų pamaldų Dievo Apvaizdos bažnyčioje, amžinam poilsiui buvo nulydėtas į švento kapo kapines. Nuliūdime liko: žmona, duktė, trys sūnūs, vaikaičiai, provaikaičiai, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Ilsėkis ramybėje!

GOVERNMENT JOBS

\$16,040-\$59,230 / yr. Now Hiring. Call 805-687-6000, Ext. R-5823 for current federal list. (38-45)

WANTED JOURNEYMEN DIE MAKERS EXPERIENCED Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Needed for day & night shift. Medium to large size sheet metal dies. 50 plus hours per week. Excellent wages and benefits. Apply at: RIVIERA DIE & TOOL 3859 Roger Chaffee S.E. Grand Rapids, Mich. 49508 616-243-4702 (35-40)

WANTED JOURNEYMEN PROTOTYPE MACHINISTS Bridgeport Operator, setup and run. With own tools. 1st and 2nd shifts available. 14 mile-Dequindre area. Call between 8-4:30 Mon.-Fri. 313-588-2240. (32-38)

TRYŠ KONKURSAI

Švenčiant 1987 metais sukaktis Lietuvos krikšto, vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas dramos konkursas.

Pageidaujama, kad dramos struktūra laisvai pasirinktu būdu sietųsi su Lietuvos krikšto tema. Rankraštis savo puslapių skaičiumi turi būti įprastinės dramos knygos apimties. Premijos dydis — \$3,000.00. Vertintojų komisijai neradus pakankamai gero veikalo, premija neskiriama. Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau. Rankraštius, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu uždareme voke, siųsti ligi 1986 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

Švenčiant 1987 m. sukaktis Lietuvos krikšto, vykdyto Mindaugo, Jogailos ir Vytauto, skelbiamas pašto ženklų konkursas.

Šiuos jubiliejinius pašto ženklus prašomas išleisti Vatikanas. Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuviai menininkai. Projekto formatas — 20 x 30 cm arba 8.3 x 12.5 colių dydžio. Spalvų derinys paliekamas menininko nuožiūrai. Pašto ženklų pavadinimas — "Christianitas Lituaniae". Žymėtinios trys krikšto datos: 1251, 1387 ir 1413 ir dabartinės sukakties metai — 1987. Siūloma viename pašto ženkle atvaizduoti Mindaugą, Jogailą ir Vytautą, dedant po Mindaugo atvaizdu 1251 metus, po Jogailos — 1387, po Vytauto — 1413 ir virš atvaizdų — 1987. Kituose pašto ženkuose siūloma dėti atvaizdus Šiluvos Marijos, Aušros Vartų Marijos, šv. Kazimiero, pal. M. Giedraičio, Vilniaus katedros, Vilniaus universiteto ir kt.

Pašto ženklų leidejas — Poste Vaticane. Vatikanas uždės ir pašto ženklų vertę.

Pašto ženklų projektams paruošti skiriamos trys premijos: pirmoji \$600.00, antroji \$400.00 ir trečioji \$300.00, iš viso \$1,300.00. Premijos bus išmokamos tik Vatikanui priėmus pašto ženklų projektus ir nutarus juos išleisti.

Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Premijuoti projektai lieka konkursą skelbiančio Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto nuosavybe, o nepremijuotus galės autoriai atsiimti.

Pašto ženklų projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu uždareme voke, siųsti ligi 1985 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas,

5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Smulkesnių informacijų kreiptis į minėtąjį komitetą ar jo narį J. Adomėną, 3329 W. 66th St., Chicago, IL 60629, tel. 312 - 737-3539.

Šios konkurso taisyklės, skelbiamos 1985 rugpjūčio 15 d., pakeičia anksčiau skelbtąsias.

Rengiantis švęsti 1987 m. Lietuvos krikščionybės jubiliejų, skelbiamas jubiliejaus ženklo konkursas.

1. Tikslas: ženklelis-simbolis bus visur naudojamas ryšium su 1987 m. jubiliejaus šventėmis bei renginiais visame pasaulyje.

2. Pobūdis: lengvai suprantamas simbolis (logo) turi tiktai laisvoms popieriui, vokams, metalinei sagei, lipinukams, kljuotėms, medžiaginiams ženkliukams, spausdintoms programoms ir plakatams, marškinėliams ir kitiems gaminiams.

3. Techniški reikalavimai: a. dydis: konkursui atsiunčiamas originalas 18 x 18 cm (7 x 7 colių) plote telpantis ženklas ir to paties ženklo fotokopija, telpanti 2.5 x 2.5 cm plote. Abu turi turėti 4 cm (1.5 colių) baltus kraštus; b. spalvos: nuo vienos iki trijų spalvų, bet tik tamsių tik vienos spalvos gaminiui; c. įrašai: įrašyti trys krikšto datos: 1251, 1387, 1413 ir dabartinio jubiliejaus metai — 1987. Galima įpiešti su jubiliejumi susijusius žodžius lietuvių ar kita kalba.

4. Autorius ir laikas: projektus, pasirašytus slapyvardžiu su tikra pavarde ir adresu atskirame voke, siųsti ligi 1985 m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lietuvos krikščionybės jubiliejaus vykdamosis komitetas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

5. Premijos: a. premijos yra \$200, 100, 75, 50, 50 ir 25. Joms paskirti komitetas pakvies komisiją ir jos nuosprendį praneš premijuotiems paštu; b. teisės: premijuoti projektai tampa komiteto nuosavybe ir autoriui negrąžinami; komitetas turi teisę savo nuožiūra panaudoti premijuotus simbolius ir pakeisti įrašytus žodžius, jei tokių būtų, kitomis kalbomis; komitetas turi teisę pritaikyti simbolius prie naudojimo sąlygų, susitaręs su autoriumi.

6. Ypatybės: premijos bus skiriamos pagal šias ypatybes: originalumą (paties autoriaus kūrinys), kūrybingumą, dailumą ir švarumą, tinkamumą jubiliejaus progai ir atydumą konkurso taisyklėms. Šios konkurso taisyklės, skelbiamos 1985 rugpjūčio 15, pakeičia anksčiau skelbtąsias.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Jaunieji Ramona ir Algimantas Grauziniai.
J. Tamulaičio nuotr.

Ramonės žygaitės (Marijos ir Juozo Žygų dukros) ir Algimanto Grauzinio (Rūtos ir Vytauto Grauzinių sūnaus) jungtuvės įvyko 1985 m. rugsėjo 7 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Chicagoje.

Ramona žygaitė baigusi Donelaičio aukštesniąją mokyklą, Lituanistikos institutą ir Illinois universitetą (business and management). Dalyvavo lietuviško jaunimo veikloje: šoko Grandies kolektyve, Aušros Vartų tunte ėjo draugininkės pareigas, vėliau akademikių skaučių Chicago skyriaus pirmininkė ir centro valdybos pirmininkė.

Šiuo metu Mount Urospect State Banke eina "assistant personnel director" pareigas.

Algimantas Grauzinis baigė Donelaičio aukštesniąją mokyklą, Illinois universitetą studijuoją architektūrą. Šoko Grandies kolektyve, buvo Lituanicos tunte draugininko pareigose ir akademikų skautų Vyties korporacijos pirmininkas.

Šv. Mišias atnašavo ir jungtuvų apeigas atliko kun. A. Saulaitis, SJ. Šioje šventėje dalyvavo gausus

jaunųjų bei jų tėvelių gimiinių ir draugų. Mišių metu didingai giedojo solistė Dana Stankaitytė ir Chicago lietuvių operos vyrų choras.

Vakare Lietuvių tautinių namų salėje įvyko vestuvinė puota. Joje dalyvavo arti dviejų šimtų svečių. Vakariene pradėjo Juozas Žygas, Ramonos tėvelis, abiejų tėvų vardu, pasveikindamas dalyvius, palinkėdamas jauniems laimingo gyvenimo, o baigdamas kalbą, pakvietė kun. A. Saulaitį vadovauti maldai.

Viskas buvo stilingai parengta. Vakariene, Algiiui Modestui — orkestro vadovui, protarpiais garsinant josios slinkti, vyko tvarkingai ir jaukiai. Ir štai Ramonai su Algimantu išėjus ši vakarą pirmam šokiui, stauga užgeso šviesa. Tamsa apgaubė ne tik tautinius namus, o ir keletą kaimyninių namų... Padėti salėje švelnino vyrų choro dainos, sutartinės, o ir orkestro vyrai greit persitvarkė. Jie "paskolino" iš kaimyno elektros srovę ir ją laidais atvedė iki estrados. Valso melodija aidėjo naujai, o po valso ir kitos melodijos, kiti šokiai, kol "grįžo" normali šviesa ir salės vėsinimas...

DIRVOS RĖMEJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Čepukaitis, Cleveland	3.00
K. Giedraitis, Ypsilanti	8.00
Dr. A. Plateris, Bethesda	20.00
M. Barniškaitė, Euclid	8.00
N. von Kiparski, Montville	3.00
P. Bukšnis, Dearborn	3.00
J. Raskauskas, Cleveland	20.00
A. Indreika, Chicago	5.00
H. Žitkienė, Juno Beach	23.00
Br. Krištopaitis, Chicago	8.00
V. Gelažius, St. Petersburg	8.00
A. Dziuvė, Towson	3.00
A. Simantis, Lakewood	25.00
JJ. Bernot, Union	13.00
S. Mockevičius, Carlsbad	5.00
Č. Tamašauskas, Phila.	20.00
R. Valiukėnaitė-Reilly, Laramie	8.00
S. Vaičius, Chicago	3.00
A. A. Kazio Algenio palikimas	774.88
D. Jurcienė, Palos Hills a. a. Mindaugo Puodžiūno atminimui	30.00
X. Y., Los Angeles	50.00
J. Mališka, Norwood	1.00
R. Mieželis, Chicago	8.00
A. Kukučionis, Tinley Park	3.00
A. Antanėlis, Omaha	8.00
J. Adomaitis, Ville la Salle	10.00
A. Dziakonas, Rochester	3.00
P. Račiukaitis, Baltimore	3.00
Dr. E. Jarašūnas, Los Angeles	25.00
J. Naujokaitis, Cleveland	6.00
I. Anužis, Troy	3.00
V. Dzigas, Omaha	8.00
I. Muliolis, Mayfield	3.00
V. Mamaitis, Chipley	10.00
Dr. Dainius Degėsys, Gates Mills	10.00
V. Lange, Lakewood	1.00
A. a. Juozo Vilkutaičio-Keturakio 37-tų mirties metinių proga	25.00
A. Benas, Euclid	8.00
V. Ramonas, Wilkes Barre	1.00
J. Budreika, Toronto	43.00
J. Saikus, Cleveland	8.00
Grażina Kenter, Danbury	23.00
A. Devenis, Santa Monica	5.00
VI. Šniolis, St. Petersburg	27.00
Vilkaviškio gimnazijos suvažiavimo rengėjai	25.00
E. Ribokienė, Brockton	10.00
J. Miežaitis, Ormond Beach	10.00
X. Y., Cleveland	20.00
A. Zatkus, Redondo Beach	50.00
X. Y., Detroit	3.00
R. Gulbinas, Palos Park	8.00
B. Gražulis, Flint	3.00

Vestuvių vakariene ir toliau vyko geroje nuotaikoje su šokiu ir daina, bet be jokių, nei trumpų, nei ilgų, kalbų. O šis nelauktas šviesos kliuvins, atrodo, įspraudė kiekvienam dalyviui malonų atminimą, jog tai atsitiko Ramonos-Algimanto Grauzinių vestuvėse. (m. v.)

Dr. J. Ulėnas, N. Ulėnienė, Anna Szpilberg ir Adam Wibrowski priėmimo prof. Wibrowski rezidencijoje, užbaigus Grenoblio muzikos seminarą. Prof. A. Wibrowski yra Grenoblio konservatorijos pianino dekanas ir buvo seminaro direktorius. C. Lessard nuotr.

J. Gepneris, Chicago	3.00
V. Juodvalkis, Yucaipa	10.00
H. Idzelis, Cleveland	3.00
I. Banienė, Bloomfield Hill	5.00
J. Bironas, Livonia	3.00
K. Kazis, Hot Springs	10.00
P. Maželis, Los Angeles	3.00
V. Ramonis, Richmond Hts.	3.00
J. Marčiukaitis, Vokietija	4.15
Dr. D. Surantas, Rockford	3.00
A. Tamošaitis, Kingston	10.00
Ed. Modestas, Willow Springs	20.00
V. Urbonas, Chicago	15.00
A. Prascus, Baltimore	3.00
V. Žilinskas, Treasure Isl.	3.00
J. Lenktaitis, New York	3.00
I. Kumpis, Miami	3.00
V. Hoffman, Oak Lawn	10.00
A. Andriušis, Dorchester	13.00
A. Liepas, New York	13.00
L. Krajauskas, St. Petersburg	5.00
Ed. Siman, Hamilton	8.00
I. Grigaliūnaitė, Cleveland	3.00
Clevelando Skautininkių Draugovė	30.00
J. Beniūnas, Hartford	3.00
B. Savickas, Weston	3.00
A. D. Ratkelis, Laguna Beach	25.00
Br. Veitas, Milton	8.00
V. Bačanskas, Baltimore	8.00
J. Biliūnas, Mentor	3.00
E. Baltrušaitienė, Chicago	25.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

ROBOTIC ENGINEERS AND MACHINE DESIGNERS

Immediate openings for permanent positions. Experienced only. Send resume to:
Clay-Mill Technical Systems Inc.
24151 TELEGRAPH RD., SUITE 210
SOUTHFIELD, MICH. 48034
OR CALL 313-352-4890 (31-37)

• MUZIKE NIJOLE ULENIENE, gvy. Dix Hills, N.Y., savo rezidencijoje turi sėkmingą pianino studiją. Joje mokina įvairaus amžiaus ir pažangumo mokinius, ne tik pianiną, bet taip pat harmoniją, teoriją ir kompoziciją.

Muzikė kas metai vyksta į Europą, kur praleidžia dalį vasaros lankydama muzikos seminarus, kurie vyksta įvairiose Europos miestuose. Siemet - taip vadinamas 'La Session musicale internationale' - vyko Grenoblyje, Prancūzijoje. Ten dalyvavo apie 120 muzikų iš viso pasaulio.

Seminaro proga dienraščio 'Le Dauphine' korespondentas J. Philippe Landru kalbėjosi su N. Ulėnienė, klausinėdamas apie šį seminarą ir apie jos gyvenimą. Jo ilgas, idomus ir su nuotraukomis straipsnis buvo išspausdintas liepos 23 d. numeryje. Jis paminėjo, kad muzikė Nijolė Ulėnienė yra kilusi iš Lietuvos, bet dabar muziką dėsto New Yorke.

Po seminaro Grenoblyje, į Europą atvyko muzikės vyras dr. Jonas Ulėnas su dukra Vaida ir sūnum Aru. Visi kartu keliavo po įvairius Europos kraštus.

(jd)

ENGINEERING
We are seeking a BSME with 5 or more years of industrial experience in electronics design and assembly. Experience in thickfilm is desirable. Experience with bill-of-materials and configuration control on computer as part of MRP systems preferable. Gordos Arkansas is a high-tech electronics firm in northwest Arkansas manufacturing solid state relays and custom hybrids. Salary for this position is commensurate with experience. Send resumes to: Personnel Administrator, Gordos Arkansas, Inc., P.O. Box 824 Rogers, AR 72756.

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor
savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Mums reikia namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač East 185 gt. — Neff Road.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreiptis į mano įstaigą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PALYDĖJUS VASARĄ...

"Skautė yra gamtos draugė" — taip moko vienas iš skaučių įstatų, kuris įgalina ir modernaus didmiesčio gyventoją neatitrūkti nuo tikrojo pasaulio. Todėl ir metų laikų pasikeitimams skautės yra jautrios. Kiekvienas metų laikas joms teikia įvairias progas ir sąlygas jų darbams vykdyti, mokytis programos ir ją pritaikyti praktiškame gyvenime.

Jau eilė metų kaip Clevelando skautės, vos tik pradėjus gelsti pirmiesiems medžių lapams, bendromis jėgomis rengia "Vasarą palydint" balių, kurio pelnas skiriamas Clevelando skaučių Neringos tuntui. Skautės nesiverčia aukomis, bet savo veiklos išlaidoms pačios užsidirba pinigais per tradicines Kaziuko muges ir įvairius renginius.

Š. m. rugsėjo 21 dienos vakare, Clevelando Skautininkių Draugovės iniciatyva, su gausinga visų skaučių ir jų motinų talka, "Vasarą palydint" balius sušaukė didelį būrį skaučių rėmėjų ir svečių. Jų tarpe buvo net atvykusių iš tolimosios Australijos ir Čilės.

Visų kartų skaučių rėmėjais skoningai papuošta salė, padengti stalai, apvairuoti gyvomis gėlėmis, skaučių tvarkingas patarimas rodė daugelio rankų bendrą pastangą ir darnią talką. Susirinkus svečiams, pačių skaučių jėgomis paruošta ir atlikta programa buvo pradėta kuk-

liais žodžiais:

"Mes nepakvietėm garsių solistų, nei šokėjų, nei kalbėtojų garsių.

Savus svečius pralinksmint drįstam turiniu savų pačių jėgų".

Tvarkingai uniformuotos įvairaus amžiaus skautės, su skauto-akordeonisto palyda, atliko monologą-pynę, pratarpiais pajavairintą skautiškais dainomis, programą užbaigiant specialia

Neringos tunto 35 metų veiklos jubiliejaus daina.

Jaunas akordeonistas R. Biliūnas palydi skaučių dainas...

V. Bacevičiaus nuotr.

Kun. Gediminas Kijauskas, S. J., atidarant Vasarą palydint balių kalba invokaciją. Šalia stovi programos pranešėja Dalia Orantaitė.

V. Bacevičiaus nuotr.

Programą publika sutiko su šiltu dėmesiu.

Pradėjus muzikai groti, jaunutės skautės pardavinėjo rožes tradiciniam rožių valsui. Buvo net graudu, kad rožių pristigo...

Skaučių motinos, darbščios ir kuklios, pagamino

puikius pietus, kurie savo valgių paruošimu skyrėsi iš paprastai balių metu siūlomų patiekalų. Prie stalų mikliai ir grakščiai pataravo uniformuotos skautės, o vyresnės vadovės, kad ir be uniformų, visur talkinin-

kavo. Balius pasižymėjo tiek puikia, jaukia nuotai-ka, tiek pavyzdinga tvarka. Tai dar vienas gyvas įrodymas, kad skautiškos ideologijos įtaka pasireiškia visų gentkarčių skautėse, kurios nuo mažų dienų yra

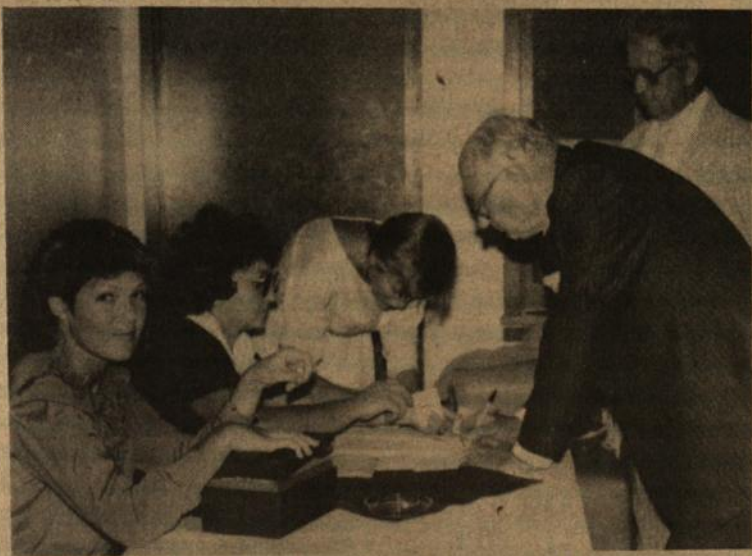
ruošiamos Dievo, Tėvynės ir artimo tarnybai, kiekvieną darbą skiriant Lietuvos labui, su Dievo palaima, su meile artimui.

Džiugu, kad Clevelando visuomenė skaučių veiklą įvertina ir ją finansiniai

Vasarą palydint baliuje Vincas ir Liuda Apiniai atšventė savo vedybinio gyvenimo sukaktį...

V. Bacevičiaus nuotr.

Prie balius svečių registracijos stalo I. Hallal, M. Puškoriene, V. Juodišiuė ir svečiai dr. J. Stankaitis ir J. Ežerskis.

V. Bacevičiaus nuotr.

Vieno stalo svečiai: kun. kun. G. Kijauskas, S. J. (matomas tik profilis), I. Giedrienė, dr. J. Stankaitis, ponis ir dr. Chernetzky, S. Gedgaudienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

bei moraliniai remia savo dėmesiu ir gausingu dalyvavimu jų renginiuose. Taip pat charakteringa, kad rašant šias eilutes buvo nartata neminėti ilgo pavardžių sąrašo, nes sunku būtų išvardinti visas, nei vienai nepadarant skriaudos. Antra vertus, skautės dirba ne tam, kad būtų įvertintos ar pagirtos, bet tam, kad būtų naudingos.

Palydėjus vasarą su daina, šoku ir rožėmis, tolimieji rudens ir žiemos darbai bus tęsiami su entuziazmu ir džiaugsmu.

A. Balašaitienė

Neringos tunto skautės atlikusios programą baliuje "Vasarą palydint".

V. Bacevičiaus nuotr.

Dr. Chernetzky su žmona ir dr. Puškorius su žmona dalinasi balius išpūdžiais.

V. Bacevičiaus nuotr.

Pagyvenusi lietuvių pora vyras su žmona jieško prižiūrėtojų vietas. Gali ir virti. Dėl susitarimo ir darbo sąlygų rašykite Kazimierai K., 3655 NW. 34th Street, Miami, Florida 33142, arba skambinkite telef. (305) 635-4331.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

Profesoriui VYTAUTUI ČEPUI

staiga palikus mus, širdingiausiai užjaučiame jo gyvenimo draugę — žmoną **LYDIJĄ MANOMAITYTĘ-ČEPIENĘ** su šeima, jo seris, **MANOMAIČIUS**, gimines, artimuosius

Dr. Gunda Žymantienė,
Regina su šeima
Teofilus Vaitiekus, Klova
su šeima

Prof. vyr. sktn. VYTAUTUI ČEPUI

mirus, jo žmonai v. s. **LYDIJAI** ir sūnui **GINTARUI** su šeima reiškiu nuoširdžią užuojautą.

V. s. Vincas Kizlaitis

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania filisterei

BIRUTEI

BULVYČIŪTEI-STRAZDIENEI

mirus, vyrui **JURGIUI STRAZDUI**, sūnui **VAIDOTUI**, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Korp! Neo-Lithuania
Toronte

Nepriklausomos Lietuvos Anykščių pramonininkui, tauriam lietuviui

A. A.

Agr. BALIUI KARAZIJAI

mirus, jo žmonai **IDAI**, dukrai **DALIAI** ir artimiesiems reiškiu gilią užuojautą. Tegu Nepriklausomoje Lietuvoje Anykščiuose praleistos laimingos dienos suteikia jiems pagūdą jų liūdėsio valandose.

Hot Springs, Ark. T. Dambrauskas

Chicagoje rugsėjo 11 d. mirė inž. **Zigmas Mišauskas**, 55 metų amžiaus, JAV veteranas ir skautų veikėjas. Į Šv. Kazimiero kapines palydėjo gausus būrys artimųjų ir draugų. Nuotraukoje prie karsto tėvas **Zigmas Mišauskas**, našlės motina **Juzė Čižauskienė**, motina **Teofilė Mišauskienė** ir našlė **Sofija Mišauskienė**. V. A. Račkausko nuotr.

BOSTON

BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS ŽINIOS

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija yra viena iš gausiausių savo nariais organizacija tur būt visoje Naujojoje Anglijoje. Be to, tur būt ir turtingiausia. Draugijos patalpose turi savo buklą skautai, yra įsikūrusi Lietuvių Enciklopedija, kredito unija Taupa, draugijos salėje vyksta įvairūs lietuvių susirinkimai, o pati draugija savo lėšomis remia lietuviškus reikalus.

Vasaros metu klubo užkandinė būna uždaryta. Bet dabar nuo rugsėjo 14 d. ji vėl atidaryta. Šiais metais valgyklos maisto gaminimą perėmė daug patyręs virėjas **Jonas Stankus**. Tai dabar valgių įvairumas daug padidės. Bus gaminami įvairūs lietuviški pietūs. **Jonas Stankus** daugumai yra žinomas, kaip puikus virėjas ir lietuviškų tortų kepėjas. Valgykla yra atidaryta penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 valandos. Tortus ir pizza galima užsisakyti ir telefonu 268-1055.

Šiuo metu draugija sparčiai ruošiasi savo metiniam banketui, kuriame bus pagerbtas garbės pirmininkas **Aleksandras Čaplikas**. Banketas įvyks lapkričio 17 d. 3 val. p. p. draugijos salėje. Banketo šeimininkės yra **Konstancija Vasiliausienė** ir **Monika Plevokienė**. Kaip ir kiekvienais metais jos paruošė skanius pietus iš kelių patiekalų. Stalai bus papuošti gėlėmis ir atsilankę galės pasijusti kaip puikiame restorane. Vakaro programą atliks **Baltimorės** kvartetas su įdomia programa. Bus svečių iš visos Amerikos.

Stalus galima užsisakyti po 10 asmenų pas klubo vedėją **Algį Šmitą** telefonu 268-9058. Reikia užsisakyti iš anksto, nes vietų skaičius ribotas.

Draugijos narių susirin-

kimai vyksta kiekvieno mėnesio trečią ketvirtadienį draugijos valgykloje. Draugijos valdyba ragina visus narius dalyvauti susirinkimuose, nes juose yra aptariami visi su draugija susiję reikalai ir draugijos visa veikla ir jos ateitis.

PARENGIMAI

• **Spalio 20 d.** Laisvės Varpo koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• **Spalio 21 d.** Ievos Jankūnienės dailės darbų paroda Cambridge viešojoje bibliotekoje.

• **Spalio 27 d.** sol. **Aldonos Stempužienės** koncertas Liet. Piliečių d-jos salėje.

• **Lapkričio 9 d.** Balso Brocktono skryčiaus tradicinė vakariinė Sandaros klubo Brocktone.

• **Lapkričio 10 d.** šv. Petro parapijos bazaras So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• **Lapkričio 17 d.** So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos banketas.

• **Lapkričio 24 d.** Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas.

• **1986 m. balandžio 20 d.** muzikos ir literatūros popietė.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PROTOTYPE MACHINISTS

Leader for Prototype Casting capable of doing set-ups also Bridgeport Operators. 1st & 2nd shifts available. 14 Mile Dequindre area, Troy, Mich. Call between 8 & 4:30. Mon. thru Fri. 313-588-2240. (35-41)

POSITIONS AVAILABLE

Full time positions available for:

REGISTERED NURSES IN ICU, CCU, ER and NEUROLOGY

3-11; 11-7 and swing shifts available. Expand your nursing career at Western Baptist Hospital. Contact Nola Courtney, RN, MSN, Associate Director of Nursing.

ALSO NEED

REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

APPLY CALL OR WRITE TO:

WESTERN BAPTIST HOSPITAL

2501 Kentucky Ave. Paducah, KY 42001
or phone 502-575-2200 (33-39)

ELECTRICAL JOURNEYMAN

Knowledge of presses, welders, and some automation equipment required for automotive stamping plant.

Send resume to:

O. L. ANDERSON CO.
13400 BURT ROAD
DETROIT, MICHIGAN 48228
(313-39)

WANTED OPERATOR-REPAIRMAN OR MAINTENANCE MAN

Experienced in Waterbury Farrel Eyelet Transfer Presses No. PC-110 & PC-20-10. Good pay, all fringes. Call 313-961-4034 (32-41)

meat

PORK BONERS

Ham, butts, and loins. Experienced only need apply.

Call (313) 832-6080
E.O.E. (38-44)

PRESSMAN/W. North American Communications is looking for an exp'd pressman/w on Harris, Schriber, series 1000 equipment pref. We are installing a 22x32, 5 color roll-to-roll, roll-to-fold, roll-to-sheet & we are looking for a top notch printer with complete background in pre-press, proofing, etc. This individual should have managerial capabilities to train & supervise a full 3 shift operation. We are located in the beautiful mountains of South Central PA. Salary & benefits commensurate w/your ability. Send resume to: North American Communications, Phil Sukenik/Human Resources Manager, PO Box 39, Duncansville, PA 16835. No phone inquiries please.

MOLD MAKERS

UPGRADERS

Needed immediately for rapidly expanding plastic mold tool room. Early bird gets seniority and day shift. New machinery. Sterling Hts. location. For interview and immediate consideration, call:

DAVE MC NEILL
(313) 254-1550 (38-42)

ELECTRICAL ENCLOSURES FOREMAN

Murquip Inc. a leading manufacturer in high technology machinery for the corrugated board industry, needs a Foreman. The selected person will be responsible for the supervision, assembly and wiring of electrical and electronic components in panel enclosures. Previous experience in electrical control assembly, reading blueprints and interpreting wire schematics is desired. We offer a competitive wage and benefits. Send resume and salary requirements to:

MARQUIP INC.
99 S. Baldwin, Madison WI 53703

Engineer SENIOR HIGHWAY ENGINEER

Requires Florida PE (or ability to obtain it), with minimum 10 years experience in design of expressways, state highways, and major county roads, including storm drainage/detention facilities.

Contact E. Walker
AMERICAN DESIGN
SERVICE CO., INC.

6900 S. Orange Blossom Trail
Orlando, Florida 32809
305/851-6900 (38-39)

PLASTICS PROJECT ENGINEER

Experienced in injection molding, injection molds and related tooling, assembly, decorating and painting. Preferred candidate should have a minimum of 5 years experience and possess good communication and negotiating skills. Please send complete resume and salary requirements to Mrs. Larry C. Eisenga, c/o Leon Plastics, 4901 Clay Ave., PO Box 350, Grand Rapids, MI 49501. EOE (38-41)

PRINTING COMPANY NOW HIRING

An aggressive Central Ohio Printing Company is looking for journeymen. Sheetfed 2 color and 4 color Press person. Great benefits, better than average wages. Call Bob Smith 614-486-0276 business, 614-877-3443 home.

• Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos kultūrinė premija šiais metais rugsėjo 28 d. metiniame susirinkime buvo paskirta dr. Rimvydui Šilbajoriui už jo straipsnius ir raštus lietuvių literatūros klausimais.

• Rež. Petras Maželis iš Los Angeles atskrido dalyvauti savo dukters Rūtos gimtadienio šventėje. Ta proga pasimatė su savo senais bičiuliais clevelandiečiais.

• Alena Karazijienė, buvusi čiurlionietė, praeitą savaitę viešėjo Clevelande, atskridusi iš Australijos. Sekmadienį Gintaro restorane su ja susitiko čiurlioniečiai. Antradienį išskrido į Chicago.

• Juozas Stempužis, Tėvynės Garsų radijo programos redaktorius, siųsdamas auką Dirvos vajui, rašo:

"Nuoširdžiai sveikinu Dirvą septyniasdešimt metų sulaukus. Linkiu toliau stiprėti turiniu, augti prenumeratorių skaičiumi ir rodyti kelią į Lietuvą ir jos laisvės prisikėlimą."

VYKSTA Į BALFO SEIMĄ

Spalio 12-13 d.d. Washingtonė įvyks BALFO seimas. Bus paminėta 40 metų veikla ir išrinkta nauja vadovybė sekantiems trims metams.

Iš Clevelando į Balfą direktorius sutiko kandidatuoti ir skyriaus valdyba rekomendavo ir užregistavo Balfą Centre sekančius du asmenis: Stasį Mačį ir Juozą Mikonį.

Seimo pilnateisiais Clevelando atstovais skyriaus susirinkime išrinkti ir vyksta į Washingtoną sekančieji 8 asmenys: Stasys Mačys, Antanina Puškoriūtė, Stasė Mačienė, Salomėja Knistautienė, Gražina Kudukienė, Vytautas Jokūbaitis, Albinas Karsokas ir Edvardas Stepas.

Šių metų Balfą Clevelando skyriaus valdyba sudaro: Edvardas Stepas, Stasys Mačys, Antanina Puškoriūtė, Beatričė Pautienė ir Albinas Karsokas.

• "Skaniausių cepelinų pasaulyje" pietūs bus ruošiami spalio 13 d., šv. Jūr-

VISUS CLEVELANDO LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI

JAUNŲJŲ MUZIKŲ KONKURSE

DALYVAUJA — SOLISTAI, PIANISTAI, INSTRUMENTALISTAI

šeštadienį, spalio 5 d. 7:30 val. vak.

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJ

Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo.

Auka \$3.00

Rengia JAV LB KULTŪROS TARYBA

Gražios išleistuvės J. Orantienės, išvykstančios nuolatiniam gyvenimui į Floridą, buvo suruoštos J. Budrienės sodyboje.

gio parapijos salėje po 10:30 val. Sumos. Tikslas — sudaryti sąlygas visiems pasigardžiuoti "skaniausiais cepeliniais pasaulyje", vištienos zrazais ir kitais skanėstais, ir prie kavos puoduko ir saldumynų paviešėti su draugais ir pažįstamais, tuo pačiu paremiant parapiją. Laukiame visų šiuose ypatinguose pietuose!

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SPALIO 5 D. Jaunųjų muzikų konkursas. Rengia JAV LB kultūros taryba.

• SPALIO 12 d. Clevelando šaulių 15 metų įsikūrimo minėjimas Lietuvių Namuose.

• SPALIO 13 D., 4 val. popiet solistės Aldonos Stempužienės koncertas ir naujos plokštelės pristatymas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• SPALIO 19 D. Hamiltono teatras. Rengia LB Ohio apygarda.

• SPALIO 27 D. Clevelando skautininkų draugovės renginys.

• LAPKRIČIO 2 D., šeštadienį, Pabaltiečių vakaras Lietuvių Namuose. Ruošia AL Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• LAPKRIČIO 9 D. Lietuvių namų metinis balius.

• LAPKRIČIO 10 D. Šv. Jurgio parapijos tradicinis kalakutų festivalis.

• LAPKRIČIO 16-17 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando Apylinkė.

• LAPKRIČIO 23 D. LKVS Ramovė rengia kariuomenės šventės minėjimą.

• GRUODŽIO 1 D., sekmadienį, 3 val. p. p. kultūrinė popietė, Dirvos 70 metų sukakties užbaigimo proga.

• GRUODŽIO 23 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eilutė.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų metų sutikimas, rengiamas Lietuvių namų direkcijos ir Čiurlionio ansamblio.

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupus:

Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis
6 mėn.	8.24%
12 mėn.	8.78%
18-kos mėn.	9.31%
30-ties mėn.	9.58%
Spec. s-ta	7.50%
Reg. taup. s-ta	6.10%

Skoliname:

asmeniniams reikams, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgičiams.

Smulkesnės informacijos suteikiamos TAUPOS įstaigoje.

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIIMAME MOKESČIUS UŽ ELEKTROS, SILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

TAUPOS DARBO VALANDOS

TREČIADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

10:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

Dievo Motinos parapijos patalpose

(centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

Sol. Aldonos Stempužienės koncertas ir naujosios dainų plokštelės sutiktuovės įvyks sekmadienį, spalio 13 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje. Programoje Gluck, Bajoro, Verdi, Rossini, Jakubėno, Banaičio, Gruodžio, Tallat-Kelpšos ir Švedo kūriniai. Koncertą rengia Dievo Motinos parapija.

DIRVA

• Inž. Kazimieras Pocius, Vilties draugijos vicepirmininkas, Dirvos 70 metų sukaktuviniam vajui davė dar 2000 dol. Anksčiau yra davęs 1000 dol. Vajaus komitetas ir Dirva p. Kazimierui ir Elenai Pociams nuširdžiai dėkoja.

• Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas įteiks ketvirtąjį \$100,000 įnašą Lituanistikos katedrai įkurti. Išlilmės įvyks Illinois universitete, Jane Addams Hull House pastate, spalio 2 d., 5 val. p. p. Įteikimo proga dalyvaus PLB Fondo pirmininkas Vytautas Kamantas, Lituanistikos katedros vedėjas prof. dr. Bronius Vaškelis ir universiteto kancleris Donald L. Langenberg.

• Prof. Simonas Sužiedėlis, buvęs angliškiosios Lietuvos Enciklopedijos ir Darbininko redaktorius, mirė rugsėjo 22 d. Brocktone, Mass. sulaukęs 82 metų amžiaus. 1950 m. atvykęs į JAV buvo pakviestas Darbininko redaktoriui ir išdirbo iki pensijos. Nuo pat jaunystės priklausė lietuvių katalikų organizacijoms. Liko žmona, vaikai ir vaikaičiai.

• Be lietuviškų saliūnų, nér herojų nei galiūnų, — taip rašo Balys Pavabalys

savo naujoj satyrinių eilėraščių knygoj *Milžinai ir slibinai*. Daugeliui ši knyga patiks. Kai kam gal ir ne. Bet susipažinti su ja pravartu visiems. Užsisakoma šiuo adresu: L. Žitkus, 81 Vermont St. Brooklyn, N. Y. 11027. Kaina 5 dol. Siuntimo išlaidoms pridėdamas 1 dol.

ŠALFAS S-GOS SUAŽIAVIMAS

Š. Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos suvažiavimas įvyks 1985 m. gruodžio 7 d., Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St. Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto.

Pagal ŠALFAS S-gos statutą, suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai ir rinktieji bei skirtieji ŠALFAS S-gos pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportiniu gyvenimu besidomj asmenys.

Organizacijos ar asmenys norj gauti smulkesnių informacijų ar patiekti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS S-gos Centro valdybos pirmininkui Pranui Berneckui, 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3. Tel. (416) 763-4429.

GRAŽINA SIRUTYTĖ GARSĖJA SKELBIMŲ SRITYJE

1986 m. spalio mėn. sueina 100 metų nuo Laisvės statulos pastatymo New Yorko uoste. Šiam 100-jam statulos gimtadieniui paminėti ruošiamasi gana sparčiai, ypač norint ją pilnai atnaujinti, per tiek metų gamtos sąlygų gerokai apniokotą. Atnaujinimo išlaidas padengti, JAV visuomenė yra prašoma aukų. Čia Amerikoje ir mes pui-

kiai žinome, kad be geros propagandos, nuolatinės reklamos ir gerų skelbimų neįmanoma apsieiti. Ir štai "Times" žurnalas įsidėjo premijuotą didelį skelbimą, prašant aukų šiam reikalui. Šiame skelbime paminėta, kad jį sukūrė Livingston/Sirutis firma. Gi "Sirutis" yra Gražina Sirutytė, kuri su Tomu Livingston 1982 m. įkūrė savo skelbimų bendrovę, kurios metinė apyvarta dabar siekia 9 milijonų dol. ir joje dirba apie 15 asmenų. Už sukurtus skelbimus bendrovė yra gavusi visą eilę premijų iš profesinių šios srities organizacijų.

Gražina yra losangeliečių Vytauto ir Magdalenos Siručių dukra. Taikomosios dailės mokslus baigė Illinois universitete ir Pratt institute. Studijuodama buvo aktyvi neolitanė. Jos skelbimų firma yra viena iš garsesnių Kalifornijoje ir yra Belmonte, netoli San Francisco.

Sėkmės Gražinai ir jos firmai šiame varžovų pilname reklaminiame versle.

(eb)

NAUJOS KNYGOS

• PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSINAI. Paruošė Juozas Vaišnys, S. J. Išleido JAV LB Kultūros Taryba. Mecenatas — Lietuvių Fondas. Ši knyga 240 psl. kietais viršeliais, galės būti oficialus vadovėlis Pedagoginiam lituanistikos institutui ir

DIRVOS SUKAKTUVINIS POKYSLIS

ĮVYKSTA Š. M. SPALIO 12 D., ŠEŠTADIENĮ,
JAUNIMO CENTRO SALĖSE, CHICAGOJE.

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS ŽINOMI MUZIKAI —

**smuikininkė BRIGITA PUMPOLYTĖ ir
gitaristas JUOZAS ANTANAS KASINSKAI**

Kokteiliai nuo 6 val. vak. apatinėje salėje, meninė programa ir vakarienė 7 val. vak. didžiojoje salėje.

Šokiams groja neolitanų orkestras, vadov. ALGIO MODESTO.

Bilietai gaunami: Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st Street, telef. 471-1424 ir pas komisijos nares: Jolandą Kerelieng, telef. 257-2558 ir Filiną Braunieng, tel. 476-3525.

Visi kviečiami dalyvauti ir nuotaikingai praleisti vakarą.

DIRVOS 70 METŲ SUKAKČIAI
PAMINĖTI KOMITETAS

Lietuvos Vyčiai Luzerne, Pa., tautybių festivalyje dalyvaus su tautodailės kūrinių. Nuotraukoje Nellie T. Bayoras, Anna Walatkas ir Dorothy Bannos. Festivalis įvyks spalio 17-20 d. d.

Voice of America seeks candidates with fluency in Lithuanian and English to work in Washington, D. C. as foreign language broadcasters. Positions require a background in broadcast journalism or related experience, such acting as translating, interpreting, lecturing or acting in the Lithuanian language, or teaching the Lithuanian language above the high school level. Candidates must have a voice suitable for shortwave broadcasting. A translation and voice examination are required. Starting salary: U. S. Dols 21,804 to 26,381 per year. Interested candidates are requested to submit detailed resume or other background information, or standard government application SF-171, in English, to:

VOICE OF AMERICA
Office of Personnel, Room 1192
330 INDEPENDENCE AVENUE,
S. W. WASHINGTON, D. C. 20547

V. O. A. is an equal opportunity employer (38-40)

kiekvieną vasarą ruošiamam Lituanistikos seminarui, kur dėstoma kalbos kultūra. Spaudė Draugo spaustuvė. Tiražas 1500 egz. Kaina 8 dol.

• Jonas Švoba. SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA. 424 psl. Išleido Vilties leidykla: 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Oh. 44103. Kaina 10 dol.

• Leonardas Andriekus. ATMINK MANE, RŪPINTOJELI. Eilėraščių rinkinio "Saulė Kryžiuose" antroji versija. Iliustravo Telesfo-

ras Valius. Išleido Pranciškonai iš prel. Pranciškaus Juro palikimo. 134 psl. kietais viršeliais. Kaina 6 dol. Gaunama pas platintojus arba Kultūros židinyje — Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

• Valerijonas Šimkus. ATSIMINIMAI. Tėviškėje ri Nepriklausomoje Lietuvoje. I dalis. Iliustravo seselė Mercedes. Išleido Laisvosios Lietuvos Knygų leidykla. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. 464 psl.